

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

VERSLAG (BRUGEL-VERSLAG-20251007-133)

**betreffende de motivering van de nieuwe
tariefmethodologie die van toepassing is op HYDRIA voor
de periode 2027-2028**

07/10/2025

**VERSIE TER RAADPLEGING
VAN 08/10/2025 TOT 08/11/2025**

Inhoudsopgave

1	Wettelijke basis	4
2	Inleiding.....	5
3	Reguleringsmodel.....	5
4	Duur van de reguleringsperiode.....	5
5	Reikwijdte van de gereguleerde activiteiten	6
6	Samenstelling van het totale inkomen.....	7
6.1	Huidig reguleringsmodel voor de bepaling van het totale inkomen van HYDRIA (cost+ incité) 7	
6.2	Reguleringsbeginselen die van toepassing zijn op de verwerking van kosten.....	8
6.3	Specifieke behandeling van de kosten met betrekking tot de STEP Nord en categorisering van de kosten.....	9
6.4	Specifieke analyses van bepaalde categorieën kosten en opbrengsten en voorgestelde ontwikkelingen	14
6.4.1	Subsidies	14
6.4.2	Voorzieningen voor terugkerende kosten	16
6.4.3	Milieukosten	17
6.5	Analyse van het innovatiebudgetmechanisme en voorgestelde wijzigingen.....	17
6.6	Criteria voor het afwijzen van kosten	18
7	Behandeling en financiering van investeringen	18
7.1	Huidig reguleringsmodel met betrekking tot de behandeling en financiering van CAPEX en de financiële situatie van HYDRIA.....	18
7.2	Analyse van de methodologische principes met betrekking tot afschrijvingen en voorstellen voor verandering	23
7.2.1	Algemene principes.....	23
7.2.2	Vaststelling van de afschrijvingstermijnen.....	23
7.3	Analyse van de methodologische principes met betrekking tot de billijke marge en voorstellen voor verandering	25
7.3.1	Algemene beginselen	25
7.3.2	Impact van de herwaardering van het rendement op eigen vermogen.....	26
7.3.3	Vaststelling van de verschillende CAPM-parameters	28
7.4	Analyse van de methodologische principes met betrekking tot de toegekende financieringsmarge	29
7.4.1	Huidig mechanisme.....	29
7.4.2	Mechanisme voor de periode 2027-2028	29
7.4.3	Toekomstige mechanismen	30
8	Bepaling van het totale initiële inkomen.....	31
9	Regels voor de evolutie van het totale inkomen.....	33
9.1	Plafond beheersbare kosten	33
9.2	Indexeringsparameters	33
9.3	Efficiëntiefactor	34
10	Stimulans voor kostenbeheersing	36
10.1	Stimulerende kostenregulering.....	36
10.2	Illustratief voorbeeld	36

10.3	Stimulerende regulering van niet-financiële prestaties.....	38
11	Bepaling en beheer van de reguleringssaldi.....	39
11.1.1	Beheersbare saldi	39
11.1.2	De niet-beheersbare saldi	39
12	Rapportagemodellen	41
13	Procedures.....	41
14	Beoordeling van de redelijkheid van het totale inkomen	41

I Wettelijke basis

Krachtens artikel 39 van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna "OCE" genoemd) oefent BRUGEL zijn bevoegdheid uit om de waterprijs te controleren, met name door een tariefmethodologie vast te stellen.

De door BRUGEL vastgestelde tariefmethodologie moet de exploitant in staat stellen tariefvoorstellen op te stellen die ter goedkeuring aan BRUGEL worden voorgelegd overeenkomstig artikel 39/3 van de OCE.

De tariefmethodologie moet met name het volgende preciseren:

"1° de definitie van de kostencategorieën per openbare dienst, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de leveringsdiensten en de zuiveringsdiensten die onder de tarieven vallen. Dit betreft met name de kosten van de volgende activiteiten:

- de bescherming van waterwinningen voor menselijke consumptie;*
- de productie van water voor menselijke consumptie, met inbegrip van de winning, de opslag, de eventuele indamming en de behandeling;*
- de inzameling van afvalwater;*
- de zuivering van afvalwater.*

2° de regels voor de ontwikkeling in de tijd van deze kostencategorieën, met inbegrip van de methode voor het bepalen van de parameters in de ontwikkelingsformules;

3° de regels voor de toewijzing van de kosten aan de categorieën gebruikers;

4° de algemene tariefstructuur en de tariefcomponenten.¹

De tariefmethodologie moet voldoen aan de tarieflijnen bedoeld in artikel 39/2 van het OCE.

De methodologie moet het dus met name mogelijk maken om de werkelijke kosten van water te bepalen, dat wil zeggen op een efficiënte manier alle kosten dekken die nodig of doeltreffend zijn voor de uitvoering van de taken van de waterbedrijven in overeenstemming met hun wettelijke of reglementaire verplichtingen en zonder afbreuk te doen aan een eventuele financiële bijdrage van het Gewest, en zo het beginsel van terugwinning van de kosten van de diensten in verband met het watergebruik, met inbegrip van de kosten voor het milieu en de hulpbronnen, toe te passen.²

---

¹ Art. 39/1, §2, van het OCE

² Art. 39/2, 2°

2 Inleiding

BRUGEL heeft als taak de procedures te definiëren, de tariefmethodologieën vast te stellen, de tarieven goed te keuren en achteraf verschillende kostencontroles uit te voeren bij de twee waterbedrijven in het Brussels Gewest, VIVAQUA en HYDRIA (voorheen SBGE).

BRUGEL heeft de eerste tariefmethodologieën voor deze exploitanten voor de lopende reguleringsperiode (2022-2026) vastgesteld en is begonnen met de voorbereiding van de tariefmethodologieën voor na 2026.

In dit kader wenst BRUGEL voor HYDRIA een overgangstariefmethodologie in te voeren voor een periode van twee jaar, van 2027 tot 2028, om de middelen zo veel mogelijk te spreiden en de tariefcycli van VIVAQUA en HYDRIA te desynchroniseren.

Deze overgangsperiode biedt BRUGEL ook de gelegenheid om rekening te houden met een sterk veranderende context in de kostenstructuur van HYDRIA, met name door de overname van de STEP Nord in 2027 en de aanpassing van de zuiveringsinstallaties aan de Europese normen, alsook door de investeringen in de bouw van nieuwe regenwaterbekkens.

De belangrijkste doelstellingen die BRUGEL voor de volgende overgangsmethodologie 2027-2028 heeft vastgesteld, zijn de volgende:

1. HYDRIA stimuleren om de kosten te beheersen en efficiënt te maken en de nuttige kosten optimaal te dekken;
2. De exploitant in staat stellen om de investeringen in de zuiveringsinstallatie STEP Nord en de bouw van de regenwaterbekkens te financieren.

Dit rapport presenteert de door BRUGEL overwogen en gekozen richtlijnen voor de tariefmethodologie die van toepassing is op HYDRIA voor de periode 2027-2028, evenals de motivering voor de gekozen richtlijnen.

3 Reguleringsmodel

De tariefmethodologie van HYDRIA voor 2027-2028 sluit aan bij het regelgevingskader voor 2022-2026, maar bevat gerichte aanpassingen om beter in te spelen op de specifieke uitdagingen waarmee HYDRIA de komende jaren zal worden geconfronteerd. Deze uitdagingen omvatten voornamelijk de overname van de zuiveringsinstallatie Noord in 2027, de bouw van regenwaterbekkens en eventuele herzieningen van de subsidies in verband met het beheerscontract.

De doelstellingen van de methodologie en een overzicht van het reguleringsmodel 2027-2028 zijn te vinden in punt 4 van de tariefmethodologie.

4 Duur van de reguleringsperiode

De duur van de tariefperiode is bedoeld als een compromis tussen contextuele aanpassing en tariefstabiliteit.

Bij wijze van uitzondering op de geldende reguleringspraktijken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het verlengde van het bestaande kader, is BRUGEL voorstander van een tariefperiode van twee jaar.

5 Reikwijdte van de gereguleerde activiteiten

Over het algemeen zijn de aanpak en de structurering van de verschillende activiteiten van de exploitanten slechts licht gewijzigd ten opzichte van de tariefperiode 2022-2026.

De berekening van de zuiveringsheffing om rekening te houden met regenwater is een uitgebreid en complex onderwerp dat niet alleen betrekking heeft op de structuur van de zuiveringskosten, maar ook op stedenbouwkundige kwesties en tariefgelijkheid.

Er is een progressieve en geïntegreerde visie nodig om dit project aan te pakken, waarbij zowel tarifaire en technische aspecten als stedenbouwkundige aspecten aan bod komen. Brugel benadrukt dat deze visie in de eerste plaats politiek van aard is.

Alvorens na te denken over de integratie van regenwater in de tariefstelling, is een grondige evaluatie van de kosten voor het beheer ervan nodig, met name:

- overdimensionering van rioleringen,
- de behandeling van regenwater in zuiveringsinstallaties,
- onderhoud en ontwikkeling van infrastructuur (collectoren, regenwaterbekkens).

Momenteel bestaat er geen duidelijke identificatie van deze kosten. Deze complexe exercitie hangt af van de gekozen analyseperimeter en vereist een nauwe samenwerking met Hydria en Vivaqua. BRUGEL sluit zich volledig aan bij elk initiatief dat vooruitgang op dit gebied mogelijk maakt en heeft al een dialoog opgestart met HYDRIA.

In een geïntegreerde aanpak is het ook van cruciaal belang om de tariefmaatregelen af te stemmen op de bestaande stedenbouwkundige bepalingen:

- stimulansen voor het gebruik van doorlatende materialen in bouw- en renovatieprojecten,
- verplichtingen of stimulansen op het gebied van regenwaterbeheer op percelen,
- programma's voor het doorlatend maken van oppervlakken (bijv. gemeentelijke premies voor het verwijderen van ondoordringbare bekledingen, enz.).
- ...

Deze coördinatie zou zorgen voor samenhang tussen de economische/tariefstimulansen en de doelstellingen van de ruimtelijke ordening. De tariefaanpak kan niet op zichzelf worden overwogen.

Elke wettelijke of reglementaire wijziging zal vervolgens worden geïntegreerd in de tariefmethodologieën.

6 Samenstelling van het totale inkomen

6.1 Huidig reguleringsmodel voor de bepaling van het totale inkomen van HYDRIA (cost+ incité)

Het huidige reguleringsmodel van HYDRIA is geen echt cost+ model, aangezien de kosten die in het totale inkomen worden meegenomen, worden opgesplitst in enerzijds beheersbare kosten, die slechts een deel van de OPEX betreffen, en anderzijds niet-beheersbare kosten, terwijl een cost+ model alleen rekening houdt met niet-beheersbare kosten. De beheersbare kosten worden zelf onderverdeeld in twee categorieën: beheersbare kosten met efficiëntiefactor (CGAFE) en beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (CGSFE). Het reguleringsmodel dat op de exploitant van toepassing is, kan dus worden omschreven als een hybride model van het type "cost+ incité".

De beheersbare kosten met efficiëntiefactor (CGAFE) omvatten met name:

- kosten in verband met onderhoud;
- de aankoop en huur van benodigdheden;
- kantoor- en administratieve kosten;
- honoraria die voortvloeien uit een beslissing van de exploitant of die voorzienbaar zijn;
- kosten in verband met voertuigen (bedrijfs- of dienstvoertuigen), met uitzondering van boetes;
- alle andere diverse kosten.

De beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (CGSFE) omvatten met name:

- aankopen van reagentia;
- analyses;
- telemetingen;
- huur en huurlasten van gebouwen;
- aankopen van benodigdheden en grondstoffen waarover de exploitant geen directe controle heeft op de verbruikte hoeveelheden;
- kosten in verband met de verwerking en verwijdering van afval;
- kosten in verband met energieverbruik (gas en elektriciteit);
- verzekeringskosten in verband met de exploitatie die door de exploitant worden gedragen in het kader van zijn gereguleerde activiteiten;
- in voorkomend geval, bepaalde milieukosten;
- personeelskosten, met name:
  - bezoldigingen en sociale voordelen;
  - RSZ-bijdragen;
  - studiekosten en opleidingen
  - verplaatsingskosten van het personeel.

De niet-beheersbare kosten omvatten met name:

- de aankoop van stookolie (ter plaatse)
- alle honoraria waarvan de noodzaak gerechtvaardigd is door de context;
- kosten in verband met industriële controles;
- kosten in verband met vergoedingen voor omwonenden;
- kosten in verband met de concessieovereenkomst van AQUIRIS;
- kosten die voortvloeien uit diverse vergunningen en wettelijke publicaties;
- kosten in verband met waterverbruik;

- afschrijvingskosten;
- andere uitzonderlijke kosten;
- financiële kosten (embedded costs). Op basis van een gedetailleerde analyse kunnen deze kosten, hoewel ze niet beheersbaar zijn, door de regulator worden afgewezen als ze als onredelijk worden beschouwd;
- gerealiseerde minder(meer)waarden en geboekte waardeverminderingen;
- de billijke marge (bedoeld in punt 8.3 van dit document)
- het innovatiebudget;
- de voorzieningen voor terugkerende kosten.

De totale inkomsten dekken alle kosten, na aftrek van de opbrengsten, die de exploitant draagt bij de uitvoering van zijn gereguleerde activiteiten. Deze totale inkomsten worden echter niet voor 100% gefinancierd door de periodieke tarieven, aangezien er ook andere soorten inkomsten van de exploitant kunnen zijn:

- Aanverwante inkomsten (uit aanverwante activiteiten)
- Subsidies
- Niet-periodieke inkomsten

Het totale inkomen, verminderd met deze drie soorten inkomsten, wordt gedekt door de periodieke tarieven.

Op basis van de financiële realiteit van Hydria in 2023 was de proportionele verdeling van de gerealiseerde kosten die deel uitmaken van de totale inkomsten als volgt:

- 3 % beheersbare kosten met efficiëntiefactor,
- 18 % beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor, waarvan de helft betrekking heeft op personeelskosten
- 79 % niet-beheersbare kosten, waarvan $\frac{3}{4}$ betrekking heeft op de vergoedingen die aan Aquiris worden betaald voor de concessie met betrekking tot de STEP Nord.

6.2 Reguleringsbeginselen die van toepassing zijn op de verwerking van kosten

In hybride modellen van het type cost+ incentive, zoals die in de energiesector in België bestonden (bijvoorbeeld het reguleringsmodel van de DNB Sibelga tot 2024), worden de kosten van de exploitant gewoonlijk behandeld als "beheersbare" kosten (ook wel "controleerbare" of "endogene" kosten genoemd) of als "niet-beheersbare" kosten (ook wel "niet-controleerbare" of "exogene" kosten genoemd).

In het geval van zogenaamde 'beheersbare' kosten wordt een vooraf vastgestelde kostenbegroting doorberekend in de tarieven. Als de exploitant afwijkt van deze kostenbegroting, heeft dit een impact op zijn boekhoudkundig resultaat via het tunnel- en verdelingspercentage. De exploitant wordt zo gestimuleerd om efficiënt te werken, met andere woorden om zijn beheersbare kosten onder controle te houden. Op de aldus vastgestelde budgetten voor beheersbare kosten is het gebruikelijk om voor een bepaalde reguleringsperiode indexerings-, kostenontwikkelings- en/of efficiëntiefactoren toe te passen, afhankelijk van de door de regulator gekozen koers.

Zogenaamde "niet-beheersbare" kosten worden behandeld zoals in een cost+ model en ongewijzigd doorberekend in de tarieven van de exploitant. De exploitant heeft dus geen prikkel om efficiënt om te gaan met deze kosten, zolang deze redelijk blijven en niet worden afgewezen door de regelgever.

De keuze om een kost als beheersbaar of niet-beheersbaar te kwalificeren, hangt voornamelijk af van het vermogen van de operator om deze kost te voorspellen en vooral te controleren. Bovendien geldt dat hoe minder een als beheersbaar gekwalificeerde kost voor de operator voorspelbaar en controleerbaar is, hoe meer deze laatste geneigd zal zijn om deze beheersbare kost te budgetteren met een aanzienlijke risicopremie. Deze tendens is vooral waarneembaar in het geval van de vaststelling van een traject van beheersbare kosten op basis van een begrotingsvoorstel van de exploitant. Aangezien deze risicopremie wordt doorberekend in de tarieven van de exploitant, is het in het belang van de consument af te raden om dergelijke kosten als beheersbaar te classificeren. De consument zou namelijk via zijn gereguleerde tarieven betalen voor een vrij pessimistisch scenario van de realisatie van deze kosten en, afhankelijk van de verdeling van het saldo over de beheersbare kosten en de tunnel, zou de exploitant niet profiteren van gunstiger tarieven in een scenario waarin deze kosten eerder zouden dalen.

Omgekeerd geldt dat hoe voorspelbaarder en beheersbaarder de kosten zijn, hoe beter de exploitant in staat zal zijn om deze kosten te beheersen en zelfs efficiënt te zijn, wat uiteindelijk gunstig zal zijn voor de tarieven en dus voor de consument.

Ten slotte is het belangrijkste nadeel van een hybride cost+ model dat het de exploitant in staat stelt om tijdens de reguleringsperiode oneerlijke afwegingen te maken tussen beheersbare en niet-beheersbare kosten. Dit nadeel wordt nog versterkt wanneer de grens tussen beheersbare en niet-beheersbare kosten niet nauwkeurig is gedefinieerd. Bovendien maakt de informatieasymmetrie tussen de exploitant en de regulator het voor de regulator moeilijk om te controleren of dergelijke afwegingen worden gemaakt. In het geval van de tariefregulering van HYDRIA zouden dergelijke afwegingen ook kunnen worden waargenomen tussen beheersbare kosten met efficiëntiefactor en beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor.

6.3 Specifieke behandeling van de kosten met betrekking tot de STEP Nord en categorisering van de kosten

Aquiris exploiteert de zuiveringsinstallatie Nord sinds maart 2007, voor een concessieperiode van 20 jaar. Na afloop van deze concessie, namelijk in maart 2027, zal de exploitatie van de STEP Nord worden overgenomen door HYDRIA.

De overname van deze activiteit zal een grote impact hebben op de kosten van de exploitant en bij de categorisering van de kosten voor de volgende reguleringsperiode moet met deze specifieke omstandigheid rekening worden gehouden.

Wat de CAPEX betreft, schat HYDRIA dat de investeringen die nodig zijn na de overname van de zuiveringsinstallatie Nord om aan de normen te voldoen en nieuwe regenwaterbekkens te bouwen, vanaf eind 2028/2029 tussen de 200 en 400 miljoen euro zullen bedragen. Deze investeringen blijven echter vanuit financieel en regelgevend oogpunt weinig risicovol, aangezien afschrijvingen, schuldenlasten en de billijke marge worden gecategoriseerd als niet-beheersbare kosten.

Wat de OPEX betreft, wordt de Noord-installatie momenteel geëxploiteerd door 65 VTE's van Aquiris, aangevuld met 25 VTE's gedetacheerd door Veolia en een beroep op onderaannemers. HYDRIA schat dat het 78 extra FTE's nodig heeft ten opzichte van de basis van 2024, namelijk 70,5 FTE's, voor al zijn activiteiten, inclusief de exploitatie van de zuiveringsinstallatie Noord. De aanwervingen zullen al in 2025 en 2026 van start gaan en een deel van het personeel van Aquiris zou ook kunnen worden overgeplaatst naar HYDRIA. Bij deze personeelskosten komen nog de exploitatie- en onderhoudskosten van de installatie: onderhoud, reagentia, energie enz., die in de huidige tariefmethodologie gedeeltelijk worden gedekt door beheersbare kosten. De vergoedingen die HYDRIA aan Aquiris betaalt, zullen met de overname van de STEP Nord komen te vervallen.

BRUGEL vreest dat de impact van de overname van de STEP Nord op de kosten van HYDRIA voor de periode 2027-2028 nog steeds onvoldoende wordt beheerst door de exploitant, die een begroting met de geraamde kosten voor de periode 2027-2028 bij de regulator moet indienen. Deze impact blijft echter aanzienlijk in termen van verandering in de aard van de kosten. Ter illustratie: het interne personeelsbestand van HYDRIA zou meer dan verdubbelen als gevolg van de overname van de Noord-installatie. Zoals hierboven vermeld, zouden de onzekerheden en de impact van deze kostenveranderingen de exploitant er natuurlijk toe moeten aanzetten een voorzichtig begrotingsvoorstel in te dienen als het merendeel van deze operationele kosten als beheersbaar zou moeten worden beschouwd (d.w.z. met een aanzienlijke risicopremie); voorzichtigheid die door de consument wordt gefinancierd via de tarieven van Hydria. Indien de onzekerheden en risico's in verband met de overname van het station zouden zijn overschat, zou deze budgettaire voorzichtigheid voor de exploitant van ook kunnen resulteren in een positief saldo op de beheersbare kosten, en dus gedeeltelijk in winst en een hogere vennootschapsbelasting, ten laste van de consumenten.

HYDRIA heeft echter tijdens het overleg over het voorstel voor de tariefmethodologie 2027-2028 aangegeven een groot deel van de kosten van de STEP Nord te beheersen. De belangrijkste onbekende factor betreft de loonmassa, met de volgende open vragen:

- Welk deel van de VTE's die door Hydria zullen worden ingezet voor het beheer van de STEP Nord zal bestaan uit VTE's die zijn overgenomen van Aquiris, en welk deel zal bestaan uit VTE's die door Hydria zijn aangeworven?
- Hoeveel VTE's zullen er in 2027 daadwerkelijk aanwezig zijn voor het beheer van de STEP Nord?

HYDRIA is van mening dat er onvermijdelijk een zekere mate van onzekerheid zal bestaan over de ramingen van de toekomstige kosten met betrekking tot de STEP Nord, maar dat deze onzekerheid slechts een klein deel van de kosten betreft, door HYDRIA geraamd op ongeveer 2 tot 3 miljoen euro op een totaal van 80 miljoen euro, ofwel minder dan 5 % van de totale kosten met betrekking tot de STEP Nord.

Op basis hiervan zijn drie opties voor de categorisering van de kosten overwogen:

- **Optie 1: 100 % van de lasten en opbrengsten als niet-beheersbare kosten (cost +-methodologie)**

Gezien de uitzonderlijke situatie van de wijziging van het werkterrein waarmee HYDRIA in 2027 te maken zal krijgen, zou een cost+-methodologie voor alle kosten en opbrengsten van de exploitant voor de jaren 2027-2028 (d.w.z. 100 % van de kosten en opbrengsten als niet-beheersbare kosten) zou voorkomen dat de consumenten de risicopremie voor onzekerheid betalen die zeer waarschijnlijk in het begrotingsvoorstel voor 2027-2028 zal worden opgenomen (er zij echter opgemerkt dat de prikkel om beheersbare kosten te beperken in de huidige methodologie vrij beperkt is vanwege het tunnelmechanisme van 10 % en het verdelingspercentage van 50 %). In de methodologie na 2028 kunnen beheersbare kosten, en dus een stimulans voor efficiëntie, opnieuw worden ingevoerd zodra de exploitant de STEP Nord heeft overgenomen, om deze laatste aan te moedigen efficiënt te werken op basis van zijn nieuwe kostenbasis. In het kader van deze optie zou de regulator voor de jaren 2027 en 2028 zijn aandacht dan vooral richten op de ex-postcontrole van HYDRIA en op de redelijkheid en economische rechtvaardiging van de kosten. Deze optie heeft als nadeel dat alle stimulansen voor kostenbeheersing (met name voor kosten die geen verband houden met de STEP Nord) worden weggenomen, die HYDRIA in de reguleringsperiode 2022-2026 zal hebben geïntegreerd.

Voordelen:

- de consument betaalt geen risicopremie voor onzekerheid over de integratie- en beheerskosten van de STEP Nord;
- geen meevallereffect voor de exploitant;

Nadelen:

- (tijdelijke) afschaffing van alle stimulansen voor kostenbeheersing;
- Controle achteraf en bewijslast achteraf in geval van afwijzing, wat complexer is voor BRUGEL en onzekerder voor HYDRIA

- **Optie 2: integratie van alle kosten met betrekking tot de STEP Nord in de niet-beheersbare kosten + aanpassing van de indeling van beheersbare/niet-beheersbare kosten (behoud van het hybride "cost + incentive"-model)**

Deze optie bestaat erin het model van het type "kosten + stimulans" te behouden door alle exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met de STEP Nord op te nemen in de niet-beheersbare kosten. Deze optie beoogt het voordeel van de stimulans voor kostenbeheersing buiten de STEP Nord, die het model 'cost + incité' biedt, te behouden en tegelijkertijd te voorkomen dat de consument een risicopremie betaalt voor onzekerheid over de integratie- en beheerskosten van de STEP Nord. De moeilijkheid van deze optie is om de scheiding te garanderen tussen de niet-beheersbare exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met de STEP Nord enerzijds en de beheersbare exploitatiekosten anderzijds. Om dit probleem op te lossen en meevallereffecten (overdracht van beheersbare kosten naar niet-beheersbare kosten) tot een minimum te beperken, zouden de kosten die rechtstreeks verband houden met de STEP Nord op zijn minst zeer nauwkeurig moeten worden gedefinieerd en beperkt tot kosten die rechtstreeks aan de STEP Nord kunnen worden toegerekend, maar het zal operationeel zeer moeilijk zijn om achteraf te controleren of er geen onrechtmatige overdracht heeft plaatsgevonden (deze lijst zal worden opgesteld als BRUGEL deze optie relevant en het onderzoeken waard acht). Ook bij deze optie zouden alleen de directe kosten die verband houden met de STEP Noord als niet-beheersbaar worden aangemerkt; de indirecte kosten zouden net als bij de STEP Zuid als beheersbaar of niet-beheersbaar worden aangemerkt.

Voordelen:

- de consument betaalt geen risicopremie voor onzekerheid over de integratie- en beheerskosten van de STEP Nord, aangezien de scheiding tussen de exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met de STEP Nord enerzijds en de beheersbare exploitatiekosten anderzijds met voldoende betrouwbaarheid kan worden gewaarborgd;
- HYDRIA zal blijven worden gestimuleerd om zijn exploitatiekosten buiten de overname van de STEP Nord te beheersen en te optimaliseren;

Nadelen:

- mogelijke meevallers;
- haalbaarheid en doeltreffendheid van de mechanismen om de scheiding tussen de exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met de STEP Nord en de beheersbare exploitatiekosten te waarborgen.

- **Optie 3: integratie van alle kosten met betrekking tot de STEP Nord in de beheersbare kosten + aanpassing van de indeling van beheersbare/niet-beheersbare kosten (behoud van het hybride "cost + incentive"-model)**

Deze optie bestaat erin het cost+ incité-model te behouden door alle exploitatiekosten die rechtstreeks verband houden met de STEP Nord in de beheersbare kosten op te nemen. Het door HYDRIA voorgestelde budget voor de beheersbare kosten voor de exploitatiekosten van de STEP Nord zal worden afgestemd op de huidige vergoedingen die aan AQUIRIS worden betaald. Elk significant verschil ten opzichte van deze vergoedingen moet door HYDRIA naar behoren worden gemotiveerd.

Deze optie beoogt het voordeel van de stimulans voor kostenbeheersing van het huidige cost+ incentive-model te behouden, terwijl tegelijkertijd grenzen worden gesteld aan de integratie- en beheerskosten van de STEP Nord om de consument te beschermen tegen tariefstijgingen. Deze optie vermindert ook de meevallereffecten tussen beheersbare en niet-beheersbare kosten. Het financiële risico van de overname van de STEP Nord komt echter voornamelijk voor rekening van HYDRIA.

Voordelen:

- de tarieven voor de consumenten blijven beheersbaar , na de overname van de STEP Nord door HYDRIA;
- HYDRIA zal blijven worden gestimuleerd om zijn exploitatiekosten te beheersen en te optimaliseren;

Nadelen:

- het financiële risico van de overname van STEP Nord wordt voornamelijk gedragen door HYDRIA.

In het kader van opties 2 en 3:

- Het zou ook wenselijk zijn om het onderscheid tussen beheersbare kosten met en zonder efficiëntie op te heffen, waarbij alle beheersbare kosten onderworpen worden aan een algemene efficiëntiedoelstelling, die kan worden vertaald in de vorm van een enkele efficiëntiefactor; het onderscheid tussen categorieën beheersbare kosten met efficiëntiefactor en zonder efficiëntiefactor zorgt namelijk voor onnodige complexiteit in de huidige tariefmethodologie van HYDRIA. Het identificeren van efficiëntiepotentieel binnen de exploitant, ook al kan dit in de praktijk slechts voor bepaalde kosten worden gerealiseerd, belet niet dat een efficiëntiefactor wordt toegepast op de gehele beheersbare kostenbasis, zonder ge er onderscheid. De exploitant zou bovendien de mogelijkheid hebben om efficiëntiewinst te realiseren op basis van een bredere waaier aan kosten en opbrengsten, waardoor hij meer vrijheid zou krijgen op het vlak van beheer. Deze aanpak zou ook het voordeel hebben dat de exploitant niet hoeft te kiezen tussen de verschillende categorieën beheersbare kosten.
- Ook zouden de volgende aanpassingen in de kostenclassificatie moeten worden aangebracht:

- In vergelijking met de huidige methodologie zouden de volgende kosten worden overgeheveld naar beheersbare kosten (in overeenstemming met wat werd voorgesteld voor VIVAQUA):
  - alle honoraria waarvan de noodzaak in de context gerechtvaardigd is;
  - het innovatiebudget;

De lijst van niet-beheersbare kosten zou dan als volgt zijn:

- de aankoop van stookolie (site)
- kosten in verband met industriële controles;
- kosten in verband met vergoedingen voor omwonenden;
- de kosten in verband met de concessieovereenkomst van AQUIRIS;
- kosten in verband met energieverbruik (gas en elektriciteit);
- kosten die voortvloeien uit diverse vergunningen en wettelijke publicaties;
- kosten in verband met waterverbruik;
- de afschrijvingskosten;
- andere uitzonderlijke kosten;
- financiële kosten (embedded costs). Op basis van een gedetailleerde analyse kunnen deze kosten, hoewel ze niet beheersbaar zijn, door de regulator worden afgewezen als ze als onredelijk worden beschouwd;
- gerealiseerde minder(meer)waarden en geboekte waardeverminderingen;
- de billijke marge;
- oninbare vorderingen;
- lasten in verband met vennootschapsbelasting en belasting voor rechtspersonen, alsook andere belastingen of heffingen ⁽³⁾ ;
- de specifieke onderhoudskosten van de zuiveringsinstallatie Noord, zoals hierboven beschreven;
- De beheersbare kosten zouden standaard alle andere kosten en opbrengsten omvatten, wat de regulator echter niet zou beletten om in het rapportagemodel een hoge mate van gedetailleerdheid van de informatie over deze kosten te handhaven.
- De methodologie zou ook moeten specificeren dat niet-beheersbare kosten en opbrengsten, met uitzondering van afschrijvingen, niet mogen worden verhoogd of verlaagd met algemene kosten of kosten in verband met het administratieve of technische beheer van de onderliggende activiteiten.

Gezien deze elementen kiest BRUGEL voor de tariefmethodologie 2027-2028 voor een tussenoplossing tussen optie 2 en optie 3, waarbij:

- Alleen de specifieke onderhoudskosten van de zuiveringsinstallatie Noord worden als niet-beheersbaar beschouwd. Onder onderhoudskosten worden verstaan de kosten die in de zuiveringsinstallatie Noord worden gemaakt voor:

---

³ Overeenkomstig artikel 39/2 van de kaderwetorde ordonnantie worden belastingen, heffingen, toeslagen, vergoedingen en bijdragen van welke aard ook, evenals de aanpassingen daarvan, beschouwd als niet-beheersbare kosten. Alle fiscale lasten, boetes of heffingen in verband met niet-gereguleerde activiteiten van de exploitant worden uitgesloten van het totale inkomen.

- de kosten voor preventief onderhoud, met inbegrip van reserveonderdelen en verbruiksgoederen voor de apparatuur van de site, alsook de bedragen in verband met onderhoudscontracten met externe leveranciers;
- de kosten voor correctief onderhoud, waaronder de kosten voor onvoorziene reparaties of reparaties in verband met noodinterventies, alsook de bedragen in verband met onderhoudscontracten met externe leveranciers;
- de kosten in verband met het naleven van de regelgeving, zoals de kosten van eventuele audits of de kosten van conformiteitsinspecties.
- Alle andere kosten met betrekking tot de STEP Nord worden als beheersbaar beschouwd.

Deze benadering heeft als voordeel dat de omvang van de niet-beheersbare kosten met betrekking tot de STEP Nord wordt beperkt tot de kosten die de grootste onzekerheid inhouden, en dat de meevallereffecten ten opzichte van optie 2 worden beperkt.

6.4 Specifieke analyses van bepaalde categorieën kosten en opbrengsten en voorgestelde ontwikkelingen

6.4.1 Subsidies

In het kader van zijn taken kan de exploitant eenmalig of structureel aanspraak maken op overheidssubsidies.

⁴De huidige methodologie maakt een onderscheid tussen de bestemming van deze subsidies, namelijk enerzijds exploitatiesubsidies die in mindering worden gebracht op de exploitatiekosten en anderzijds investeringsubsidies die in mindering worden gebracht op de investeringskosten van de waterzuiveringsinstallatie.

De huidige methodologie verwerkt deze subsidies bovendien om het totale inkomen van de exploitant te verminderen, na aftrek van de niet-periodieke inkomsten en de aanverwante inkomsten, om daaruit een inkomen af te leiden voor de berekening van de periodieke tarieven, dat het toegestane inkomen vormt.

In punt 2.1 van de huidige methodologie wordt de samenstelling van het totale inkomen van HYDRIA echter als volgt gedefinieerd:

"Het totale inkomen omvat alle kosten na aftrek van de opbrengsten die de exploitant draagt bij de uitvoering van zijn gereguleerde activiteiten."

---

⁴ Momenteel ontvangt Hydria subsidies voor investeringen die Aquiris heeft gedaan voor de STEP Nord. Deze subsidies dekken een deel van de kosten in verband met de concessieovereenkomst die Hydria aan Aquiris betaalt, en worden door Hydria als bedrijfskosten geboekt overeenkomstig de geldende tariefmethodologie. In het kader van de aanverwante activiteit van waterzuivering voor het Vlaamse Gewest, die door Hydria wordt uitgevoerd op basis van een overeenkomst tussen Hydria en Aquafin, ontvangt Hydria een subsidie die enerzijds haar bedrijfskosten dekt, die voor dat deel als opbrengsten worden geboekt, en anderzijds haar investeringen, die voor dat andere deel als aftrek van de RAB worden geboekt.

Dit leidt tot enige verwarring over de behandeling van de opbrengsten door de toezichthouder in de samenstelling van het periodieke inkomen en het totale inkomen van de exploitant. In het ene geval maken ze geen deel uit van het totale inkomen en in het andere geval wel.

Door het principe vast te leggen dat een opbrengst systematisch van de kosten wordt afgetrokken, kan worden gewaarborgd dat deze opbrengsten op eenduidige wijze worden verwerkt in het totale inkomen van de exploitant.

De behandeling van deze subsidies zal in de toekomstige methodologie dan ook als volgt worden georganiseerd:

- Exploitatiesubsidies kunnen rechtstreeks worden afgetrokken van de niet-beheersbare kostenbasis.
- Investeringsubsidies kunnen rechtstreeks worden afgetrokken van de geactiveerde investeringsbedragen, zodat alleen het netto-investeringsbedrag in de RAB en in de afschrijvingen wordt opgenomen.

Deze benadering heeft het voordeel dat zij in overeenstemming is met de bestaande praktijk en deze formaliseert. De alternatieve benadering, die erin zou bestaan de investeringsubsidies als opbrengst af te schrijven in hetzelfde tempo als de activa die zij hebben gefinancierd, wordt niet gekozen omdat zij geen bijkomend voordeel oplevert.

Als Hydria in de toekomst subsidies zou ontvangen die expliciet bedoeld zijn om haar eigen vermogen te versterken, zouden deze subsidies niet in mindering mogen worden gebracht op de niet-beheersbare kostenbasis.

Alle subsidies zullen door HYDRIA worden geboekt op het moment van hun vereffening (d.w.z. op het moment van hun uitbetaling), zoals HYDRIA reeds doet in overeenstemming met haar boekhoudkundige verplichtingen.

Tot nu toe werd de bestemming van de aan HYDRIA toegekende subsidies (exploitatie of investering) altijd vermeld door de entiteiten die de subsidies uitkeren (in tegenstelling tot wat bij andere exploitanten het geval zou kunnen zijn). Om elke dubbelzinnigheid te vermijden, zal de toekomstige tariefmethodologie preciseren dat indien de bestemming van een toegekende subsidie niet werd gespecificeerd door de entiteit die deze aan HYDRIA moet uitbetalen, HYDRIA verplicht is om, alvorens deze subsidie te kunnen boeken, de bestemming ervan te laten preciseren door de betrokken entiteit, in overleg met BRUGEL.

Naar analogie zal de behandeling van opbrengsten uit niet-periodieke tarieven in de toekomstige tariefmethodologie volgens dezelfde logica verlopen (dergelijke niet-periodieke tarieven bestaan momenteel niet).

Ten slotte zullen ook de opbrengsten uit aanverwante activiteiten in mindering worden gebracht op de niet-beheersbare kostenbasis van HYDRIA. De regulator zal echter achteraf moeten blijven controleren of de kosten en opbrengsten van de activiteit nog steeds voldoen aan de criteria voor aanverwante activiteiten (positief saldo, verliezen die lager zijn dan de kosten van niets doen of sociale, milieu- en veiligheidsvoordelen die het negatieve saldo rechtvaardigen).

Deze aanpak maakt een uniforme behandeling van alle opbrengsten van HYDRIA mogelijk. De terminologie die in de tariefmethodologie wordt gebruikt om de kosten of lasten te specificeren, kan evolueren naar de termen *nettokosten* of *nettolasten*.

Ten slotte zijn de criteria voor het afwijzen van kosten bedoeld in 4.h. en 4.i. van bijlage I in overeenstemming met de hierboven uiteengezette beginselen:

"h. Eventuele subsidies of financiering van derden die zijn ontvangen en verband houden met gereguleerde activiteiten, worden in mindering gebracht op de kosten en/of de berekening van de CAPEX.

i. Eventuele ontvangen exploitatiesubsidies die verband houden met gereguleerde activiteiten worden in mindering gebracht op de OPEX."

Deze criteria zijn echter strikt genomen geen criteria voor het afwijzen van kosten en kunnen nuttig uit deze lijst van criteria worden geschrapt en, zoals hierboven uiteengezet, worden opgenomen in de definitie van de samenstelling van het totale inkomen.

6.4.2 Voorzieningen voor terugkerende kosten

Boekhoudkundig wordt een voorziening geboekt wanneer een risico wordt geïdentificeerd voor een of meer toekomstige boekjaren dat een negatieve invloed kan hebben op het financiële resultaat (potentiële last). Het gaat dus om een anticipatie op een mogelijke kost (het risico kan zich al dan niet voordoen) door middel van een boekhoudkundige boeking, maar in geen geval om een kost die daadwerkelijk door de exploitant wordt gedragen met de uitbetaling van het overeenkomstige bedrag.

In dit verband bepaalt de huidige tariefmethodologie dat "in het algemeen, behoudens de hieronder vermelde uitzonderingen, alleen de daadwerkelijk uitbetaalde kosten in de tarieven worden meegenomen. De voorziening of waardevermindering wordt pas in het totale inkomen in aanmerking genomen wanneer deze daadwerkelijk is gerealiseerd". De methodologie voorziet echter in een uitzondering voor voorzieningen voor terugkerende kosten (bijvoorbeeld de hernieuwing van actieve kool), om deze kosten over de gehele tariefperiode jaarlijks te spreiden.

In 2022 en 2023 heeft HYDRIA geen voorzieningen van dit type getroffen of teruggenomen.

Een tariefmethodologie heeft tot doel de tarieven te berekenen op basis van de kosten die aan de taken van de exploitant kunnen worden toegerekend. Strikt genomen moeten toerekenbare kosten echter werkelijk betaalde kosten zijn, terwijl de toewijzing/terugname van voorzieningen slechts een boekhoudkundige boeking is die de berekening van het tarief alleen maar ingewikkelder maakt, zonder echte toegevoegde waarde voor het bepalen van een "eerlijk" tarief, aangezien het effect van een toewijzing en vervolgens een terugname nul moet zijn.

Net als de tariefmethodologie die van toepassing is op SIBELGA, moet de nieuwe tariefmethodologie voorzien in een uitsluiting van alle voorzieningen (toevoegingen aan en terugnemingen van voorzieningen) van de totale inkomsten van HYDRIA, zowel voor de ex-anteberekening als voor de ex-postberekening voor de evaluatie van de reguleringssaldi. Er moet echter worden voorzien in een bijzonder mechanisme voor de behandeling van reeds gevormde voorzieningen om een meevallereffect voor HYDRIA als gevolg van de voorgestelde methodologische wijziging te voorkomen.

Zo zullen alle voorzieningen die in de balans 2026 van HYDRIA zijn opgenomen en dus overeenkomen met toevoegingen aan en terugnemingen van voorzieningen die zijn opgenomen in de inkomsten uit het verleden van de exploitant, die niet door BRUGEL zijn afgewezen en die niet hebben geleid tot werkelijk gemaakte kosten, worden bijgeschreven op het reguleringsfonds.

Ten slotte moet ook het criterium voor het afwijzen van de in punt 2.a. van bijlage I bedoelde kosten dienovereenkomstig worden aangepast:

"a. Alle kosten, met uitzondering van afschrijvingen, onbetaalde bedragen of voorzieningen voor "onderhoud en grote herstellingen" die zeker en terugkerend zijn, moeten noodzakelijkerwijs worden uitbetaald om in de berekening van het totale inkomen te worden opgenomen. Bijvoorbeeld voorzieningen of andere herwaarderingen."

6.4.3 Milieukosten

De ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid voorziet in artikel 39/2 in de volgende bepaling:

"Brugel stelt de tariefmethodologieën vast met inachtneming van de volgende richtsnoeren:

[...]

2° de tariefmethodologie moet het mogelijk maken de werkelijke kosten van water te bepalen, dat wil zeggen dat zij op efficiënte wijze alle kosten dekt die noodzakelijk of doeltreffend zijn voor de uitvoering van de taken van de waterbedrijven in overeenstemming met hun wettelijke of reglementaire verplichtingen en zonder afbreuk te doen aan een eventuele financiële bijdrage van het Gewest, en aldus het beginsel van terugwinning van de kosten van diensten in verband met het watergebruik, met inbegrip van de kosten voor het milieu en de hulpbronnen, toe te passen. [...]"

Deze bepaling is in 2022 onderzocht door BRUGEL⁵, dat een routekaart heeft opgesteld om de milieukosten in RBC te kunnen bepalen. De in deze routekaart beschreven acties zijn opgenomen in het Waterbeheerplan 2022-27⁶ en het bijbehorende meetprogramma. Maatregel 4.3 "De milieu- en hulpbronnenkosten van watergerelateerde diensten evalueren en de mogelijkheid onderzoeken om deze in de waterprijs te integreren" voorziet in de uitvoering van een studie in 2022 en andere acties, onder leiding van BE, voorafgaand aan de integratie in de waterprijsstelling, die helaas nog niet van start zijn gegaan. Zonder de voltooiing van de voorbereidende werkzaamheden voor de bepaling van de milieukosten heeft BRUGEL niet de mogelijkheid om de milieu- en hulpbronnenkosten in deze methodologie 2027-2031 te integreren.

Momenteel bestaat er geen duidelijke definitie van het begrip "milieukosten" voor de watersector in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bij Leefmilieu Brussel loopt momenteel een opdracht om tot een dergelijke definitie te komen.

In afwachting van de resultaten van deze opdracht en om niet vooruit te lopen op regelgeving of normen ter zake, stelt BRUGEL voor om de methodologie met betrekking tot milieukosten niet te wijzigen, maar in de volgende methodologie een herzieningsclausule op te nemen die de regulator in staat stelt de stelt BRUGEL voor om de methodologie met betrekking tot de milieukosten niet te wijzigen, maar om in de volgende methodologie een herzieningsclausule op te nemen die de regulator in staat stelt om de methodologische principes die van toepassing zijn op de milieukosten tijdens de reguleringsperiode te herzien zodra de opdracht van Leefmilieu Brussel tot conclusies heeft geleid die door de regulator kunnen worden gebruikt.

6.5 Analyse van het innovatiebudgetmechanisme en voorgestelde wijzigingen

BRUGEL is voorstander van de financiering van innovatie bij waterbedrijven via de watertarieven.

De huidige tariefmethodologie voorziet dan ook in de mogelijkheid voor de exploitant om over een aanvullend budget te beschikken voor de financiering van innovatieve projecten. Deze innovatieve

---

⁵ <https://brugel.brussels/publication/document/etudes/2022/fr/ETUDE-39-COUTS-ENVIRONNEMENTAUX-TARIFICATION-EAU.pdf>

⁶

<https://environnement.brussels/sites/default/files/PLAN%20DE%20GESTION%20DE%20L%27EAU%20JUILLET%202023.pdf>

projecten en hun budget worden besproken tussen de regulator en HYDRIA, waarna BRUGEL ze expliciet valideert alvorens ze worden uitgevoerd.

De exploitant moet voor elk project met name het innovatieve karakter, de investeringsbedragen en de extra kosten, alsook de belangrijkste fasen en termijnen voor de uitvoering ervan motiveren.

Alleen de extra kosten ten opzichte van een "as is"-situatie worden in het budget in aanmerking genomen.

Om er echter zeker van te zijn dat de exploitant het innovatieve project of de innovatieve projecten waarvoor een budget is toegekend, ook daadwerkelijk uitvoert, lijkt het wenselijk dat de regulator achteraf de gemaakte kosten, de goede uitvoering van het project en het behalen van de verwachte resultaten kan controleren. Bij gebreke daarvan kan de regulator de in het innovatiebudget toegekende bedragen geheel of gedeeltelijk weigeren. Daartoe zal de methodologie HYDRIA verplichten om per project waarvoor een innovatiebudget is toegekend, een eindverslag in te dienen.

Wat betreft de criteria voor expliciete validatie door BRUGEL met betrekking tot een innovatief project, zouden de bepalingen van de huidige methodologie nuttig kunnen worden aangevuld met het feit dat deze projecten niet in strijd mogen zijn met de criteria voor afwijzing van kosten waarin de methodologie voorziet, maar ook dat deze projecten beperkt moeten zijn in de tijd tot een periode van maximaal vijf jaar.

6.6 Criteria voor het afwijzen van kosten

De criteria voor de afwijzing van kosten in bijlage I bij de methodologie 2022-2026 kunnen nuttig worden herzien op basis van de afwijzingscriteria die van toepassing zijn op Hydria. Zo worden bijvoorbeeld de criteria die elke kruissubsidiëring tussen gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten verbieden, nauwkeuriger omschreven, of worden expliciete criteria met betrekking tot de naleving van de in de tariefmethodologie vastgestelde beginselen gedetailleerd beschreven.

Bovendien zal een criterium voor het afwijzen van kosten worden ingevoerd om te voorkomen dat HYDRIA op oneerlijke wijze kosten kan toewijzen aan beheersbare en niet-beheersbare kosten en daar voordeel uit kan halen, wanneer dergelijke toewijzingen in strijd zijn met het algemeen belang, ten koste gaan van de consument, economisch niet gerechtvaardigd zijn of onredelijk zijn. Omwille van de leesbaarheid zijn de afwijzingscriteria opgenomen in de tekst van de methodologie.

Voor het overige en meer specifiek worden in de secties 6.4.1 en 6.4.2 aanpassingen aan deze lijst van criteria vermeld naar aanleiding van ontwikkelingen in de methodologische principes.

7 Behandeling en financiering van investeringen

7.1 Huidig reguleringsmodel met betrekking tot de behandeling en financiering van CAPEX en de financiële situatie van HYDRIA

Het huidige reguleringsmodel van HYDRIA maakt het mogelijk om de investeringsuitgaven te dekken door de afschrijvingskosten van vaste activa in de totale inkomsten van de exploitant op te nemen. Deze vaste activa worden in de balans van de exploitant gewaardeerd op basis van de aanschafkosten.

van de goederen, vermeerderd met indirecte kosten, verminderd met eventuele subsidies of financiering door derden⁷.

Alleen het deel van de afschrijvingskosten van de activa dat met eigen middelen of met schulden wordt gefinancierd, wordt opgenomen in het totale inkomen van de exploitant.

Voor activa die vóór 1 januari 2022 zijn geïnvesteerd, zijn de toepasselijke afschrijvingspercentages die welke voortvloeien uit de boekhoudkundige waarderingsregels van HYDRIA.

Voor investeringen die na 1 januari 2022 worden gedaan, wordt het afschrijvingspercentage door de exploitant voorgesteld op basis van het werkelijke hernieuwingspercentage of de levensduur van het actief. Afschrijvingspercentages worden bij wijze van voorbeeld gegeven in de tariefmethodologie voor elk type actief:

Actief	Afschrijvingspercentage
Bouw – Civiele techniek	2,5
Bouw – Gebouwen	2,5
Bouw – Elektromechanica	10
Telemeeternetwerk	10% tot 50%
Installaties, machines en gereedschappen	10% tot 50%
Meubilair, inrichting van administratieve gebouwen	10% tot 50
Kantoormateriaal	10% tot 50
Rollend materieel	10% tot 20
IT- en telecomapparatuur	33
GSM	50
Overige materiële vaste activa	Afhankelijk van de aard van het actief

De afschrijvingspercentages werden overeengekomen en goedgekeurd door BRUGEL bij de goedkeuring van het tariefvoorstel 2022-2026. Deze percentages worden gedetailleerd weergegeven onder het tabblad 'A6_Parameters' van het *ex-ante*verslagmodel van HYDRIA en worden ook opgenomen onder het tabblad 'A2_CAPEX'.

De exploitant kan een aanvraag indienen voor versnelde afschrijving of afschrijving van andere activa in het kader van specifieke projecten, onder voorbehoud van goedkeuring door BRUGEL. De exploitant heeft in 2022-2026 geen aanvraag voor versnelde afschrijving ingediend.

De financieringskosten van de investeringen worden volgens de tariefmethodologie 2022-2026 ook opgenomen in het totale inkomen van de exploitant. Zo voorziet de tariefmethodologie in een billijke marge voor de vergoeding van het eigen vermogen van de exploitant. Deze billijke marge vergoedt alleen de RAB die vanaf 1 januari 2022 is geïnvesteerd (de zogenaamde nieuwe RAB of nRAB), in overeenstemming met de ordonnantie (het niet vergoeden van de vóór 2022 geïnvesteerde RAB, de zogenaamde historische RAB of hRAB, zoals gespecificeerd in de ordonnantie, vormt een uitzondering ten opzichte van de reguleringsmodellen voor energie- en waterinfrastructuur in de EU, wat nadelig

⁷ De huidige methodologie maakt het ook mogelijk om de bedragen van investeringen die worden gefinancierd door subsidies of interventies van derden af te schrijven, op voorwaarde dat de betreffende opbrengsten in de balans worden opgenomen en geleidelijk aan in de resultaten worden opgenomen in hetzelfde tempo als de afschrijvingen, wat door HYDRIA wordt toegepast.

blijkt te zijn omdat het HYDRIA een aanzienlijk bedrag aan eigen vermogen onttrekt en het risico met zich meebrengt dat de watervoorziening in de regio wordt verstoord). een uitzondering vormt ten opzichte van de reguleringsmodellen voor energie- en waterinfrastructuur in de EU, wat schadelijk blijkt te zijn omdat het HYDRIA een aanzienlijk bedrag aan eigen vermogen onttrekt en op termijn de financieringscapaciteit van HYDRIA in gevaar kan brengen, zoals het geval is bij de andere wateroperator in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, VIVAQUA). Deze billijke marge wordt bovendien alleen toegepast op het deel dat met eigen middelen wordt gefinancierd, en niet op het deel dat wordt gefinancierd met schulden, subsidies, bijdragen van derden of MFC. Voor elk jaar sinds 2022 maakt de exploitant een onderscheid tussen de activa die met eigen middelen worden gefinancierd en de andere activa, en alleen deze activa worden vergoed. Dit onderscheid dreigt de berekening van de billijke marge de komende jaren te bemoeilijken; BRUGEL wenst dit te vereenvoudigen en dus af te stappen van dit onderscheid.

De methodologie voorziet bovendien in de integratie van de financiële lasten (*embedded costs*) in de totale inkomsten van HYDRIA. De billijke marge, de afschrijvingen en de *embedded costs* worden als niet-beheersbaar beschouwd en *achteraf* herzien op basis van de werkelijke kosten.

De berekening van de billijke marge (BM) is momenteel als volgt:

$$ME = RAB_{ME} \times R$$

Voor de berekening van de te vergoeden RAB (RAB_{ME}) geldt:

$$RAB_{ME} = \frac{(S_i \times RAB_i + S_f \times RAB_f)}{2}$$

- $S_i = E_i/nRAB_i$ = Het deel van de gereguleerde activa (RAB) dat aan het begin van de periode met eigen middelen (E) is gefinancierd;
- $S_f = E_f/nRAB_f$ = het deel van de gereguleerde activa dat aan het einde van de periode met eigen vermogen is gefinancierd
- RAB_i = De waarde van de gereguleerde activa (nRAB) op 1 januari 202X
- RAB_f = De waarde van de gereguleerde activa (nRAB) op 31 december 202X

Voor de berekening van het rendement (R) wordt uitgegaan van de gemiddelde rentevoet van de leningen van HYDRIA, *achteraf* herzien op basis van de werkelijke rentevoet:

$$R = \frac{\sum_{i=0}^t (Dette\ nette_i \times Taux\ d'intérêt_i)}{\sum_{i=0}^t Dette\ nette_i}$$

- Nettoschuld i = de restwaarde van lening i die is aangegaan in het kader van de vorming van de RAB op 1 januari; en
- Rentevoet i = de rentevoet die van toepassing is op de nettoschuld i voor het lopende jaar.

Het voor HYDRIA in 2023 toepasselijke rendement bedraagt 1,88%, wat volgens het ex-postverslag 2023 van HYDRIA heeft geleid tot een billijke marge van 53 kEUR. In 2022 bedroeg het rendement 1,99% voor een billijke marge van 19 kEUR.

Het is echter belangrijk op te merken dat:

- **HYDRIA heeft slechts een zeer klein deel van de investeringen gerealiseerd die waren voorzien in haar oorspronkelijke tariefvoorstel voor 2022-2026 en in haar PPI, namelijk:**

Tabell – Bedrag van de investeringen voorzien in het PPI van HYDRIA bij zijn tariefvoorstel 2022-2026

Jaar	Geplande investeringen in het PPI (in miljoen euro)
2022	6,64
2023	5,28
2024	3,49
2025	35,79
2026	35,23
Totaal	86,43

Bron: ex-ante-rapportagemodel HYDRIA

De aanzienlijke investeringen die voor 2025 en 2026 waren gepland, hadden voornamelijk betrekking op de regenwaterbekkens van Molenbeek en Woluwe, alsook op de vervanging van het membraan in de zuiveringsinstallatie Zuid. Al deze investeringen zijn volgens het laatste PPI 2025-2030 uitgesteld tot na 2026. Opgemerkt moet worden dat Hydria niet volledig baas is over de planning van deze grote investeringsprojecten, die afhankelijk is van verschillende externe actoren.

Tabel2 – Bedrag van de geplande investeringen in het PPI 2025-2030

Jaar	Geplande investeringen in het PPI (in miljoen euro)
2025	14,4
2026	16,9
2027	28,9
2028	31,4
2029	44,3
2030	57,2
Totaal	193,1

Bron: PPI 2025-2030 HYDRIA

In zijn advies over deze laatste meerjareninvesteringsplannen wijst Leefmilieu Brussel op "een historisch laag realisatiepercentage van de investeringen" in vergelijking met de vorige PPI's.

- **Gezien deze prognoses bedroeg de nRAB eind 2023 slechts 3,75 miljoen euro.** Er zij ook opgemerkt dat deze volledig met eigen middelen werd gefinancierd.
- **De begrote jaarlijkse afschrijvingskosten voor de periode 2022-2026 evolueren van 14,6 miljoen euro naar 16,4 miljoen euro. Gezien de ex ante geplande maar niet**

gerealiseerde investeringen, zullen deze afschrijvingskosten eind 2026 eerder schommelen tussen 14,3 miljoen euro en 15,4 miljoen euro.

- De schuldratio of *gearing* (financiële schuld / (financiële schuld + eigen vermogen)) van HYDRIA op basis van haar balans voor 2023 bedraagt 30 %, wat aanzienlijk lager is dan de normatieve *gearing* die is opgenomen in de WACC die door de Europese regelgevers in de energiesector is berekend en die tussen 50 % en 60 % ligt, en 55% in het geval van SIBELGA in het kader van de tariefmethodologie 2025-2029. In de watersector bedraagt de door OFWAT (de Britse waterregulator) gehanteerde normatieve *gearing* voor de nieuwe reguleringsperiode (PR24) 55%, tegenover 60% voor de vorige periode (PR19) (Bron: OFWAT, PR24 final determinations, 14 januari 2025). De werkelijke *gearing* van de Britse waterbedrijven Pennon Group PLC, Severnt Trent PLC en United Utilities Group PLC bedraagt respectievelijk 46%, 50% en 53%. De werkelijke *gearings* in 2022/2023 van drinkwaterbedrijven in Nederland varieerden tussen 31,5 % en 75 %, met een gemiddelde van 60,4 % (bron: Brattle voor de Nederlandse toezichthouder ACM, de WACC voor drinkwaterbedrijven in Nederland, 1 oktober 2024).

Ten slotte voorziet de huidige tariefmethodologie ook in de opname van een toegestane financieringsmarge (MFC) in de totale inkomsten van de exploitant, zodat deze de nodige investeringen kan doen voor de uitvoering van zijn gereguleerde activiteiten, zoals voorzien in het PPI. Op basis van verschillende financieringsscenario's en prognoses van zijn toekomstige cashflows kan de exploitant zo zijn financieringsbehoeften voor nieuwe investeringen doorberekenen in de tarieven. De afschrijvingskosten van de activa die met deze MFC worden gefinancierd, maken echter geen deel uit van de totale inkomsten van de exploitant. Evenzo is de billijke marge niet van toepassing op de activa die met de MFC worden gefinancierd.

De bedragen van de MFC die ex ante door BRUGEL aan HYDRIA zijn toegekend, vertegenwoordigden een cumulatieve kapitaalinbreng over de periode van ongeveer 9,4 miljoen euro, als volgt uitgesplitst:

Tabel3 – Bedrag van de MFC dat ex ante aan HYDRIA is toegekend over de periode 2022-2026

Jaar	Vooraf toegekend MFC-bedrag (in miljoen EUR)
2022	1,88
2023	1,88
2024	1,88
2025	1,88
2026	1,88
Totaal	9,40

Bron: ex-ante-rapportagemodel HYDRIA

De investeringsbedragen die in het oorspronkelijke tariefvoorstel voor 2022-2026 waren voorzien, werden echter slechts gedeeltelijk gerealiseerd (zie hierboven), met uitstel naar de volgende reguleringsperiode.

Bijgevolg werden de MFC-bedragen bij opeenvolgende beslissingen van BRUGEL herzien en vastgesteld op 0 EUR voor 2025-2026. De MFC-bedragen voor 2022, 2023 en 2024 werden wel degelijk in aanmerking genomen bij de berekening van het tarief en vervolgens opgenomen in het reguleringsaldo.

na , de beslissing van BRUGEL om de tariefverhoging van HYDRIA voor de periode 2025-2026 goed te keuren⁸ , stijgt de kaspositie van HYDRIA eind 2026 van 12,4 miljoen euro volgens het oorspronkelijke tariefvoorstel tot 30,7 miljoen euro volgens het aangepaste en goedgekeurde tariefvoorstel.

7.2 Analyse van de methodologische principes met betrekking tot afschrijvingen en voorstellen voor verandering

7.2.1 Algemene principes

Vanuit boekhoudkundig oogpunt is afschrijving de verdeling van de kosten van een goed over de tijd. De duur van deze afschrijving komt overeen met de economische levensduur van dit goed. Boekhoudkundig gezien gaat het erom de waardevermindering van een actief in de loop der jaren weer te geven (balansvisie) en cashflow te genereren om dit actief aan het einde van zijn levensduur tot hernieuwing te kunnen brengen (resultatenrekeningvisie).

Vanuit regelgevend oogpunt maakt het opnemen van de afschrijvingskosten in de totale inkomsten van de exploitant, in plaats van de investeringskosten, het niet alleen mogelijk om de boekhoudkundige situatie van de exploitant weer te geven, maar ook om de impact van deze investering op de tarieven voor de consument te spreiden zolang deze wordt gebruikt, terwijl tegelijkertijd de waarde van de investering voor de exploitant wordt gereconstrueerd en een boekhoudkundige inventaris van eerdere investeringen wordt bijgehouden. Bijgevolg zal de regulator ook de kosten van het kapitaalrendement voor de exploitant erkennen om de tijdens de afschrijvingsperiode geblokkeerde bedragen te financieren.

Om het beginsel van de weerspiegeling van de kosten van het gereguleerde bedrijf in de tarieven, of het beginsel van de werkelijke kosten, na te leven, zal de door de regulator vastgestelde afschrijvingstermijn in het algemeen overeenkomen met de levensduur of de gebruiksduur van het actief.

De regelgevers staan doorgaans toe dat de afschrijvingskosten van de activa in de tarieven worden doorberekend volgens twee berekeningswijzen:

- de afschrijving van de waarde van het actief tegen zijn aanschaffingswaarde;
- de afschrijving van de waarde van het actief, dat jaarlijks of op een bepaald moment wordt geherwaardeerd, tegen zijn herbouwwaarde.

De tweede berekeningsmethode gaat in principe gepaard met een vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal tegen een reële rentevoet, waarbij de rentevoet wordt verminderd met het effect van de inflatie. Deze tweede methode is complexer om toe te passen.

7.2.2 Vaststelling van de afschrijvingstermijnen

In de huidige methodologie is het de exploitant en niet de regulator die de afschrijvingspercentages van de activa die in zijn totale inkomsten zijn opgenomen, bepaalt of voorstelt.

Voor activa die vóór 1 januari 2022 zijn geïnvesteerd, zijn de toepasselijke afschrijvingspercentages namelijk die welke voortvloeien uit de boekhoudkundige waarderingsregels van HYDRIA. Voor

---

⁸ <https://brugel.brussels/publication/document/decisions/2024/fr/BESLISSING-286bis-Proposition-tarifaire-Hydria.pdf>

investerings die na 1 januari 2022 zijn gedaan, worden de afschrijvingspercentages door de exploitant voorgesteld op basis van het werkelijke vervangingspercentage of de levensduur van de onderliggende activa. Januari 2022 werden de afschrijvingspercentages door de exploitant voorgesteld op basis van de werkelijke hernieuwing of de levensduur van de onderliggende activa, vervolgens in overleg met BRUGEL voor n uiteindelijk door laatstgenoemde gevalideerd. In de tariefmethodologie worden echter voor elk type actief afschrijvingspercentages als voorbeeld gegeven.

Hoewel deze aanpak op dit moment deugdelijk is, in die zin dat zij het mogelijk maakt de investeringslast van de activa die deel uitmaken van de RAB van HYDRIA te spreiden over de tijd op basis van hun economische levensduur of hun gebruik (zie punt 7.2.1), is zij nogal atypisch in vergelijking met andere regelgevingen, waar de toezichthouder de afschrijvingspercentages vaststelt.

De afschrijvingskosten bedragen bij HYDRIA bijna 17 % van haar totale inkomsten. Het gaat dus om een aanzienlijk bedrag dat de exploitant in de toekomst zou kunnen willen aanpassen in functie van bijvoorbeeld zijn financieringsbehoeften. Wij bevelen dan ook aan om de afschrijvingspercentages voor nieuwe investeringen in de volgende tariefmethodologie vast te leggen, om te voorkomen dat HYDRIA in de toekomst onredelijke afschrijvingspercentages voorstelt. Hydria zou echter de flexibiliteit behouden om BRUGEL verschillende afschrijvingspercentages voor te stellen, uitsluitend voor nieuwe categorieën investeringen in nieuwe technologieën die een andere levensduur kunnen hebben, onder voorbehoud van goedkeuring door BRUGEL, dat uiteindelijk de beslissende instantie blijft voor de toe te passen afschrijvingspercentages.

In dit kader werd tijdens de voorbereidende fase ook gesproken over een afstemming op de afschrijvingspercentages die voor VIVAQUA gelden voor soortgelijke activa.

Door de afschrijvingspercentages voor nieuwe geïnvesteerde activa vast te stellen, kan de regulator ook zorgen voor een afvlakking van de kosten van deze belangrijke investeringen in de komende jaren, met als doel een zekere tariefstabiliteit. De volgende afschrijvingspercentages werden besproken in het kader van de toekomstige tariefmethodologie, in overeenstemming met de praktijken die bij VIVAQUA worden gehanteerd voor activa die na 1 januari 2022 worden geïnvesteerd:

Activa	Huidig afschrijvingspercentage (22-26)	Afschrijvingspercentage VIVAQUA
Bouw – Civiele techniek	2,5	2,5
Bouw – Gebouwen	2,5	2,5
Bouw Elektromechanica –	10	10
Telemeeternetwerk	10 tot 50	10% tot 50%
Installaties, machines en gereedschappen	10% tot 50%	10% tot 50
Meubilair, inrichting van administratieve gebouwen	10% tot 50%	10%
Kantoormateriaal	10% tot 50	10% voor kantoorbenodigdheden 20% voor 'elektrische' kantoorbenodigdheden
Rollend materieel	10% tot 20	10% tot 20%

IT-telecomapparatuur en	33	20%, 25% of 33%, afhankelijk van de verwachte levensduur van de investering 20% voor telecommunicatie
GSM	50	33,3
Overige materiële vaste activa	Afhankelijk van de aard van het actief	12,5% tot 20% afhankelijk van de aard van de investering

Voor deze overgangperiode kunnen de afschrijvingspercentages die gelden voor de periode 2022-2026 echter van toepassing blijven

7.3 Analyse van de methodologische principes met betrekking tot de billijke marge en voorstellen voor verandering

7.3.1 Algemene beginselen

De huidige methode voor de berekening van de billijke marge lijkt ongepast omdat het geïnvesteerde eigen vermogen wordt vergoed tegen de kosten van vreemd vermogen in plaats van tegen de kosten van eigen vermogen. Deze methodologische keuze is gebaseerd op het argument dat, aangezien er geen dividend aan de aandeelhouder wordt uitgekeerd, het niet gepast is om het eigen vermogen tegen een marktrente te vergoeden. Dit argument is discutabel en kan op termijn financierings- en investeringsproblemen opleveren voor HYDRIA. Het rendement op het eigen vermogen is namelijk niet gekoppeld aan het dividendbeleid, maar aan de waardecreatie door de onderneming, en dus aan het eigen vermogen, via de exploitatiecyclus. Op de markten heeft een groeiaandeel bijvoorbeeld doorgaans een hogere vergoeding op het eigen vermogen dan een rendementsaandeel, terwijl het een kleiner deel van zijn winst als dividend uitkeert en een groot deel van zijn eigen vermogen gebruikt om te investeren en zo zijn inkomsten en winst te laten groeien.

Het vaststellen van een billijke marge door de regelgevers is altijd een evenwicht tussen wat de consument via zijn tarieven voor deze marge betaalt en wat de exploitant nodig heeft om zijn activiteiten te financieren.

Het vaststellen van een voldoende billijke marge voor een gereguleerde exploitant is met name gerechtvaardigd in het licht van de volgende elementen:

- **Stimulans voor investeringen:** netwerkbedrijven moeten enorme investeringen doen, vaak met zeer lange afschrijvingstermijnen. Zonder voldoende winstgevendheid zouden zij geen stimulans hebben om deze kostbare investeringen te doen, wat op lange termijn zou leiden tot een verslechtering van de uitvoering van hun taken.
- **Aantrekkelijkheid voor investeerders:** onvoldoende rentabiliteit ontmoedigt investeerders, waardoor het bedrijf geen extern eigen vermogen meer aantrekt en in gevaar komt.
- **Dekking van de kosten:** de vergoeding van het kapitaal maakt het mogelijk de financiële kosten van de investeringen te dekken en de levensvatbaarheid van de onderneming te waarborgen. Als de onderneming zou moeten functioneren zonder vergoeding van het kapitaal, zou dat neerkomen op een impliciete subsidie voor de belastingbetaler.

- **Bijdrage aan de solvabiliteit van het bedrijf:** in het geval van nieuwe investeringen stelt de vergoeding van het kapitaal het bedrijf ook in staat een marge te genereren waardoor het een betere solvabiliteit kan laten zien, waardoor het gemakkelijker schulden kan aangaan.

De bepalingen van de ordonnantie staan echter niet toe dat kapitaal dat vóór 2022 is geïnvesteerd, wordt vergoed, wat een belangrijke beperking en een economische verstoring vormt waarmee in deze analyse rekening moet worden gehouden.

7.3.2 Impact van de herwaardering van het rendement op eigen vermogen

Gezien het bovenstaande lijkt het vaststellen van een passende vergoeding voor het eigen vermogen van HYDRIA een relevante stimulans voor investeringen, maar ook een billijke maatregel ten aanzien van de consument en een financieel gezonde en duurzame beslissing voor HYDRIA.

Het rendement op eigen vermogen kan worden vastgesteld aan de hand van het *Capital Asset Pricing Model* (CAPM), een model voor de waardering van financiële activa dat op grote schaal wordt gebruikt in de tariefmethodologieën voor monopolistische ondernemingen.

Met de volgende CAPM-formule kan het rendement op eigen vermogen (R) worden berekend:

$$R = R_f + \beta(R_m - R_f)$$

- R_f = risicovrije rentevoet
- β = bèta van het eigen vermogen, die het rendementsrisico van een onderneming ten opzichte van een markt meet
- R_m = verwacht rendement op de markt

De schuldenlast zou gedekt blijven als niet-beheersbare kosten, volgens het principe van *embedded costs*. In de huidige situatie van HYDRIA lijkt het namelijk niet opportuun om over te stappen op een model voor de vergoeding van de financiering van de onderneming van het type *Weighted average cost of capital* (WACC).

Het WACC-model heeft vooral tot doel de gereguleerde onderneming aan te moedigen haar schulden beter te beheren en een optimale verhouding tussen vreemd en eigen vermogen te bereiken door het hefboomeffect te maximaliseren, met andere woorden door meer schulden aan te gaan. Deze stimulansen lijken niet nodig in de huidige situatie van HYDRIA, dat, indien de principes van deze nota worden toegepast, meer schulden zal moeten aangaan om zijn meerjareninvesteringsplan te realiseren.

Het MEDAF-model zou BRUGEL ertoe moeten brengen het rendement op het eigen vermogen vast te stellen binnen een indicatieve bandbreedte van 4% tot 8% vóór belastingen.

Dit rendement zal echter alleen van toepassing zijn op de RAB die na 1 januari 2022 (nRAB) wordt geïnvesteerd, overeenkomstig de wettelijke voorschriften. De extra opbrengst die HYDRIA hieruit kan halen, zal aan belasting onderworpen zijn.

Ter eerste vergelijking: de kosten van het eigen vermogen van SIBELGA voor de periode 2025-2029 zijn vastgesteld op 6,24% (op basis van de volgende parameters van de MEDAF-formule: $R_f = 2,91\%$; $(R_m - R_f) = 4,50\%$; $\beta = 0,74$).

Bovendien kan de methodologie die door de Autoriteit voor Consumenten en Markten (ACM) op waterbedrijven in Nederland wordt toegepast⁹, nuttig zijn als aanvullende referentie. Voor de periode 2025-2027 beveelt de ACM een berekening van de MEDAF na belastingen aan op basis van:

- een risicovrije rentevoet van 1,74 %, gebaseerd op het gemiddelde rendement op twee en vijf jaar van Nederlandse staatsobligaties met een looptijd van tien jaar;
- een marktriscopremie van 5,1 %, berekend op basis van de extra rendementen van aandelen ten opzichte van langlopende obligaties tussen 1900 en 2023 voor de landen van de eurozone, gewogen naar hun marktkapitalisatie;
- een bèta van 0,66, geschat op basis van een steekproef van beursgenoteerde ondernemingen die actief zijn in de gereguleerde sectoren water, gas en elektriciteit.

Deze combinatie leidt tot een eigenvermogenskosten na belastingen van 5,11%. Bij toepassing van een vennootschapsbelastingtarief van 25% komt dit overeen met een rendement vóór belastingen van 6,81%.

Bovendien heeft de Britse waterregulator OFWAT begin 2025 de kosten van eigen vermogen voor de nieuwe reguleringsperiode (PR24) vastgesteld op 4,13%, tegenover 4,19% voor de vorige periode (PR19) (Bron: OFWAT, PR24 final determinations, 14 januari 2025).

Ten slotte zou het rendement op eigen vermogen moeten worden toegepast op de totale RAB die met eigen vermogen wordt gefinancierd, op basis van een verhouding tussen het eigen vermogen en de totale passiva, toegepast op de totale nRAB. De berekening van de waarde van de RAB_{ME} die wordt gebruikt voor de berekening van de billijke marge zou dan als volgt moeten zijn:

$$RAB_{ME} = S \times \frac{(RAB_i + RAB_f)}{2}$$

- S = verhouding tussen het eigen vermogen en de totale passiva
- RAB_i = de waarde van de gereguleerde activa (nRAB) op 1 januari 202X
- RAB_f = de gereguleerde waarde van de activa (nRAB) op 31 december 202X

Artikel 39/2 van de ordonnantie water staat echter alleen de vergoeding van nieuw geïnvesteerd kapitaal toe, namelijk vanaf 2022. De voorgestelde berekening van S zou dus alleen kunnen worden uitgevoerd op basis van de balansstructuur van 2022 en voor investeringen die vanaf 2022 worden gedaan, om in overeenstemming te blijven met de ordonnantie water. Afgezien van het feit dat deze bepaling van de ordonnantie niet in overeenstemming is met de financiële theorie en leidt tot een verslechtering van het eigen vermogen en de investeringscapaciteit van HYDRIA, is deze bepaling niet verenigbaar met de financiële realiteit van veel ondernemingen, waar investeringen in activa niet altijd gekoppeld zijn aan een specifieke kapitaalinbreng op een bepaald moment, maar veeleer aan de beschikbaarheid van kasmiddelen uit verschillende bronnen. Het begrip "nieuw kapitaal" wordt niet gedefinieerd in de ordonnantie. In de praktijk en in deze juridische context blijven de precieze identificatie ervan en de berekening van een S een riskante en benaderende exercitie.

In afwachting van een eventuele wijziging van het wettelijk kader die terecht een vergoeding van het totale RAB mogelijk zou maken waarop de hierboven gedefinieerde factor S van toepassing zou zijn, wordt voorgesteld om voor HYDRIA een normatieve factor S vast te stellen die tijdelijk en alleen geldig is voor de periode 2027-2028.

Deze S -factor moet dus de huidige balansstructuur van de onderneming weerspiegelen, wat neerkomt op het feit dat het nieuwe geïnvesteerde kapitaal evenredig afkomstig zal zijn uit dezelfde

---

⁹ [De WACC voor drinkwaterbedrijven in Nederland](#)

financieringsbronnen (eigen vermogen en schulden) als het vóór 2022 geïnvesteerde kapitaal. De S-factor zou dan normatief worden vastgesteld op 55%. **Indien HYDRIA er echter in slaagt om het aandeel analytisch te identificeren van nieuwe deinvesteringen dat met eigen vermogen wordt gefinancierd, kan dit worden gebruikt als S-factor.**

7.3.3 Vaststelling van de verschillende CAPM-parameters

De CAPM-parameters die in het kader van deze methodologie worden bepaald, moeten als tijdelijk worden beschouwd en vertegenwoordigen in geen geval de rendementen die voor toekomstige tariefperiodes kunnen worden toegekend.

Een grondige analyse van deze parameters die specifiek zijn voor de Brusselse watersector zou slechts een marginale impact hebben op de financiering van de exploitanten en de tarieven. Met de toepassing van een rendementpercentage op een na 2022 vastgestelde gereguleerde activabasis, en gezien het feit dat HYDRIA nooit dividend heeft uitgekeerd, is de vaststelling van het rendementpercentage minder gevoelig dan voor andere gereguleerde spelers.

7.3.3.1 Risicovrije rentevoet

BRUGEL kiest ervoor om in het kader van deze tweejarige methodologie de risicovrije rentevoet te beoordelen op basis van het gemiddelde van de dagelijkse indexcijfers van de Belgische nominale staatsobligaties met een looptijd van 10 jaar (OLO 10 jaar) over een observatieperiode van 2 jaar.

Op basis van de berekeningen van BRUGEL wordt voorgesteld om dit percentage vast te stellen op 3,04%.

Deze parameter zal in de periode 2027-2028 niet worden gewijzigd.

7.3.3.2 Marktrisicopremie

De marktrisicopremie geeft het verschil weer tussen het rendement van de risicovrije rentevoet en het verwachte rendement op de markt, beoordeeld op basis van een referentie-index. Met andere woorden, de risicopremie is het extra rendement dat beleggers verwachten wanneer zij in het kapitaal van een onderneming investeren in plaats van in een risicovrij activum.

De marktrisicopremie wordt berekend op basis van de laatste door DMS gepubliceerde gegevens voor de Belgische markt, waarbij een gewogen gemiddelde tussen het geometrische gemiddelde en het rekenkundige gemiddelde wordt gehanteerd.

Het gewicht van het geometrische gemiddelde wordt berekend als de verhouding tussen de investeringsperiode en de lengte van de periode waarover het gemiddelde is berekend. Er wordt uitgegaan van een investeringsperiode van 10 jaar, wat overeenkomt met de gebruikelijke looptijd voor netwerkinfrastructuur, en een observatieperiode van 120 jaar.

In het kader van deze methodologie en gezien de tariefimpact van de vaststelling van deze parameters, stelt BRUGEL voor om deze marktrisicopremie vast te stellen op 4,50 %, naar het voorbeeld van de premie die Brugel heeft berekend in het kader van de vaststelling van de vergoeding van Sibelga voor de periode 2025-2029.

Deze parameter zal in de periode 2027-2028 niet worden gewijzigd.

7.3.3.3 Beta

De bèta van het eigen vermogen, ook wel de schuldbèta genoemd, meet de gevoeligheid van het rendement van een financieel actief voor schommelingen in de marktindex. Aangezien HYDRIA niet beursgenoteerd is, is de schuldbèta van de exploitant niet rechtstreeks waarneembaar op de markt.

In theorie zou het dus nodig zijn om deze te schatten aan de hand van een indirecte benadering in verschillende stappen, die gebaseerd is op een schatting van de bèta van het beoogde activum op basis van een benchmark. In overeenstemming met de meest gangbare praktijken zou BRUGEL de doelbèta moeten berekenen op basis van een benchmark van de bèta's van beursgenoteerde ondernemingen die gereguleerde activiteiten op het gebied van waterzuivering uitoefenen. Een dergelijke exercitie is relatief complex voor een exploitant als Hydria, vooral gezien de verwachte organisatorische veranderingen.

In deze context stelt BRUGEL voor om de bètafactor van Hydria vast te stellen op 0,7410 voor de reguleringsperiode 2027-2028.

7.4 Analyse van de methodologische principes met betrekking tot de toegekende financieringsmarge

7.4.1 Huidig mechanisme

Het huidige mechanisme van de toegekende financieringsmarge is a priori deugdelijk. Het gaat er namelijk om de exploitant via de tarieven de financiële middelen te verschaffen die hij nodig heeft voor zijn investeringen en die hij niet zou kunnen verkrijgen via leningen of via een verhoging van zijn eigen vermogen tijdens de exploitatiecyclus.

Dit mechanisme is bovendien voldoende flexibel om BRUGEL in staat te stellen een MFC-bedrag goed te keuren op basis van verschillende investerings- en financieringsscenario's van HYDRIA.

De MFC zoals beschreven in de huidige methodologie dient echter om, afhankelijk van de scenario's, het totaal van een eventuele negatieve cashflow te dekken, ongeacht of de oorzaak van deze negatieve cashflow te wijten is aan de financieringsbehoeften van OPEX of CAPEX, en er wordt momenteel geen specifieke ex-postbehandeling beschreven.

Het principe van de MFC zou in toekomstige methodologieën moeten worden voortgezet, mits aangepast, om HYDRIA in staat te stellen haar zeer belangrijke toekomstige investeringen te financieren. Zoals hierboven vermeld, gaat het namelijk om een flexibel, evolutief systeem dat door BRUGEL kan worden aangepast aan de financieringsbehoeften van de exploitant. Het zou zijn de afsluitende term die het mogelijk zou maken om op een manier voor de gebruiker overgangsmatige en redelijke het vereiste eigen vermogen aan te vullen, bovenop de afschrijvingen en de billijke marge, om toekomstige investeringen te financieren. Dit mechanisme zou kunnen ook door BRUGEL worden geactiveerd of gedeactiveerd naargelang de behoeften van de exploitant, teneinde de financiering van zijn toekomstige investeringen te verzekeren.

7.4.2 Mechanisme voor de periode 2027-2028

Gezien de geplande investeringen voor de periode 2027-2028 volgens het laatste door de regering goedgekeurde PPI¹¹, het lijkt erop dat HYDRIA over beschikt waarschijnlijk de financiële middelen om deze te financieren volledig met leningen. Anderzijds heeft BRUGEL een tariefverhoging van HYDRIA

---

¹⁰ Identiek aan die welke voor Sibelga wordt gehanteerd voor de periode 2025-2029

¹¹ Namelijk 33,3 miljoen euro in 2027 en 31,4 miljoen euro in 2028 volgens het PPI 2025-2030

voor de jaren 2025-2026 goedgekeurd om "het eigen vermogen van HYDRIA te versterken in het kader van belangrijke toekomstige investeringen"¹², met een door HYDRIA geraamde kaspositie van 30,7 miljoen euro eind 2026. Deze versterking van het vermogen stelt HYDRIA enerzijds eigenin staat om zich beter te financieren door middel van leningen, en anderzijds om uit eigen middelen te financieren een eventuele verhoging van de ambitie van het PPI voor 2027-2028. Een aanvullende financieringsmarge lijkt dan ook niet nodig voor de komende overgangperiode van twee jaar.

Bovendien maakt HYDRIA momenteel een periode van institutionele transformatie door. De overname door het sorteercentrum in combinatie met een mogelijke overdracht van activa naar VIVAQUA maakt het gevaarlijk om de voorwaarden voor de toekenning te definiëren van een MFC op basis van het criterium van een te bereiken gearing.¹³

Aangezien HYDRIA over de nodige financieringscapaciteit beschikt voor investeringen in de periode 2027-2028 en de institutionele context het niet mogelijk maakt om objectieve criteria vast te stellen voor de eventuele toekenning van een MFC, zijn BRUGEL en HYDRIA overeengekomen om geen mechanisme voor toegestane financieringsmarge op te nemen in de overgangsmethodologie 2027-2028.

7.4.3 Toekomstige mechanismen

met name HYDRIA zal op middellange termijn geconfronteerd worden met aanzienlijke investeringen, in de waterzuiveringsinstallatie van na de STEP Nord de overname ervan in 2027 en de modernisering van de waterzuiveringsinstallaties om te voldoen aan de nieuwe Europese richtlijnen. Bij de uitwerking van de volgende methodologie voor de jaren na 2028 zal dan ook een mechanisme moeten worden gedefinieerd om deze investeringen op een evenwichtige manier te financieren voor zowel de gebruikers als de exploitant. Dit mechanisme kan geïnspireerd zijn op de MFC, of deze kunnen we verlaten ten gunste van een ander mechanisme (bijvoorbeeld een mechanisme van tariefvoorschotten).

---

¹² Zie beslissing 286bis van BRUGEL van 06/11/2024

¹³ Zoals voorzien in de methodologie van VIVAQUA

8 Bepaling van het totale initiële inkomen

8.1.1 Methodologische beginselen

Regelgevers hanteren doorgaans twee methodologische beginselen voor de *ex ante* vaststelling van het totale inkomstenbudget van een exploitant voor het eerste jaar van een reguleringsperiode:

- een benadering op basis van een extrapolatie van de historische kosten;
- een benadering op basis van een door de exploitant opgesteld businessplan.

Deze benaderingen kunnen worden gecombineerd volgens de geldende methodologieën, bijvoorbeeld een benadering op basis van historische kosten voor de vaststelling *ex ante* van het budget voor beheersbare kosten buiten STEP Nord, en een benadering op basis van een businessplan voor de vaststelling *ex ante* van het budget voor niet-beheersbare kosten en beheersbare kosten van STEP Nord. In de tariefmethodologie 2025-2029 die op Sibelga wordt toegepast, worden beide benaderingen gecombineerd om het traject van de beheersbare kosten *ex ante* te bepalen: de historische benadering wordt gebruikt om het traject van de zogenaamde *business as usual*-kosten te bepalen (deze kosten variëren in de loop van de periode naargelang de inflatie en een efficiëntiefactor), terwijl de businessplanbenadering wordt gebruikt om de zogenaamde bijkomende kosten te bepalen.

De historische kostenbenadering gaat ervan uit dat de kostenbasis van de exploitant relatief stabiel en voorspelbaar is in vergelijking met de gerealiseerde kosten in het verleden. Deze benadering veronderstelt ook dat er historische kostengegevens beschikbaar zijn die vergelijkbaar zijn met de kostencategorieën die voor de nieuwe reguleringsperiode zijn vastgesteld. Als dat niet het geval is, zullen de historische kosten moeten worden herwerkt.

Om schommelingen in het verleden en het optreden van niet-herwerkte uitzonderlijke gebeurtenissen te egaliseren, zal de historische kostenbasis die wordt gebruikt, indien nodig herwerkt, om het totale inkomen vast te stellen, de gegevens van meerdere jaren omvatten. Voor de reguleringsperiode van 2027 tot 2028 zou de regulator bijvoorbeeld de historische kostenbasis kunnen vaststellen die moet worden gebruikt voor het opstellen van de begroting van de toegestane inkomsten over drie jaar, namelijk het gebruik van de gerealiseerde kosten van 2023 tot 2025. De duur van de historische kosten, voor zover deze kosten beschikbaar en gemakkelijk vergelijkbaar zijn, komt vaak overeen met de duur van de toekomstige reguleringsperiode. Door dit principe van reguleringsperiodes in reguleringsperiodes te repliceren, worden alle historische kosten van de exploitant minstens één keer gebruikt voor het bepalen van de toekomstige kostenbegrotingen.

In een dergelijk model wordt het totale inkomen voor het eerste jaar vastgesteld door een (eenvoudig of gewogen) gemiddelde te berekenen van de kosten uit het verleden, indien nodig aangepast en gecorrigeerd voor inflatie, om deze berekening in constante euro's voor het eerste jaar van de reguleringsperiode uit te voeren.

De op een businessplan gebaseerde benadering houdt in dat de exploitant de toezichthouder een businessplan voorlegt met de beste schatting van zijn kosten voor de komende reguleringsperiode. Dit businessplan bevat een gedetailleerd overzicht van alle aannames die de exploitant bij het opstellen van zijn *ex-antebegroting* heeft gehanteerd, evenals de verschillende berekeningen. Aan de hand van deze informatie moet de toezichthouder de door de exploitant voorgestelde kostenbegrotingen nauwkeurig kunnen controleren en de verschillende aannames en berekeningen kunnen toetsen, met het oog op de goedkeuring of afwijzing van de totale inkomsten voor het eerste jaar van de volgende reguleringsperiode.

8.1.2 Voorgestelde aanpak voor het HYDRIA-

De totale initiële inkomsten worden *ex ante* berekend voor elk jaar van de reguleringsperiode op basis van de door de exploitant ingediende businessplannen. Het detailniveau van het businessplan hangt af van de omvang van de betrokken kosten.

Eenzijds zullen de kostenramingen voor de STEP Nord gebaseerd zijn op een gedetailleerd businessplan. De overname van de STEP Nord in 2027 doet namelijk grote schommelingen vermoeden (naar beneden of naar boven, met mogelijk verschillende ontwikkelingen naargelang het om OPEX- of CAPEX-kosten gaat) ten opzichte van de historische kosten die HYDRIA heeft gedragen in het kader van de betaling van de jaarlijkse vergoeding van AQUIRIS. Met name de loonkosten in verband met deze overname zijn om verschillende redenen nog onbekend:

- 1) De onzekerheid over het aantal VTE's dat momenteel in de STEP Nord werkt en vanaf 2027 zal blijven;
- 2) De onzekerheid over het aantal VTE's dat door HYDRIA zal worden ingezet voor de STEP Nord afkomstig van AQUIRIS en het aantal VTE's dat door HYDRIA zal worden aangeworven.
- 3) De onzekerheid over de synergieën die voortvloeien uit de overname van HYDRIA door de dochteronderneming "Centre de Tri" van Bruxelles-Propreté.

Daarom is in punt 8 van de methodologie een minimale lijst opgenomen van informatie over de personeelskosten die HYDRIA bij het tariefvoorstel moet verstrekken. Deze informatie kan bovendien worden onderworpen aan specifieke audits door BRUGEL.

Anderzijds zullen de kostenramingen, met uitzondering van die voor de STEP Nord, eveneens gebaseerd zijn op een businessplan, maar HYDRIA zal alleen de afwijkingen ten opzichte van het historische kostenverloop (gecorrigeerd voor inflatie) moeten motiveren. Aangezien HYDRIA de zuidelijke afvalwaterzuiveringsinstallatie sinds 2022 volledig exploiteert, heeft HYDRIA een goed beeld van de exploitatiekosten ervan, die voor de overgangperiode 2027-2028 vrijwel stabiel zouden moeten blijven (exclusief inflatie).

Voor alle kostenprognoses moeten de trajecten zowel in constante euro's van 2027 (op basis van de laatste inflatieprognoses voor 2026 en 2027) als in lopende euro's worden weergegeven. Op die manier kan de inflatoire impact op de begrote trajecten worden geïsoleerd.

9 Regels voor de evolutie van het totale inkomen

9.1 Plafond beheersbare kosten

Aangezien de methodologie voor 2027-2028 nog slechts één categorie beheersbare kosten omvat, wordt het plafond voor beheersbare kosten aanzienlijk vereenvoudigd: het zal ex ante gelijk zijn aan de in het vorige punt uiteengezette kostentrajecten in lopende euro's, verminderd met een efficiëntiefactor, waarbij dit plafond ex post wordt geactualiseerd op basis van de werkelijk geconstateerde waarden van de indexeringsparameters.

De enige uitzondering op deze berekening van het plafond zijn de beheersbare innovatiekosten, waarvoor geen efficiëntie vereist is en die dus een afzonderlijke berekening van het plafond vereisen. Dit onderscheid wordt gemotiveerd door de wens van BRUGEL om de ontwikkeling van innovatie te bevorderen, zoals voorzien in de OCE, en omdat innovatie per definitie minder onderhevig is aan efficiëntie. Er wordt echter overeengekomen dat de stimulerende regulering van toepassing is op alle beheersbare kosten (innovatie en niet-innovatie).

9.2 Indexeringsparameters

Om het effect van de inflatie op het totale inkomen van de exploitant, zoals *vooraf* goedgekeurd door BRUGEL, te neutraliseren, wordt een specifieke indexering van de verschillende kostencategorieën aanbevolen.

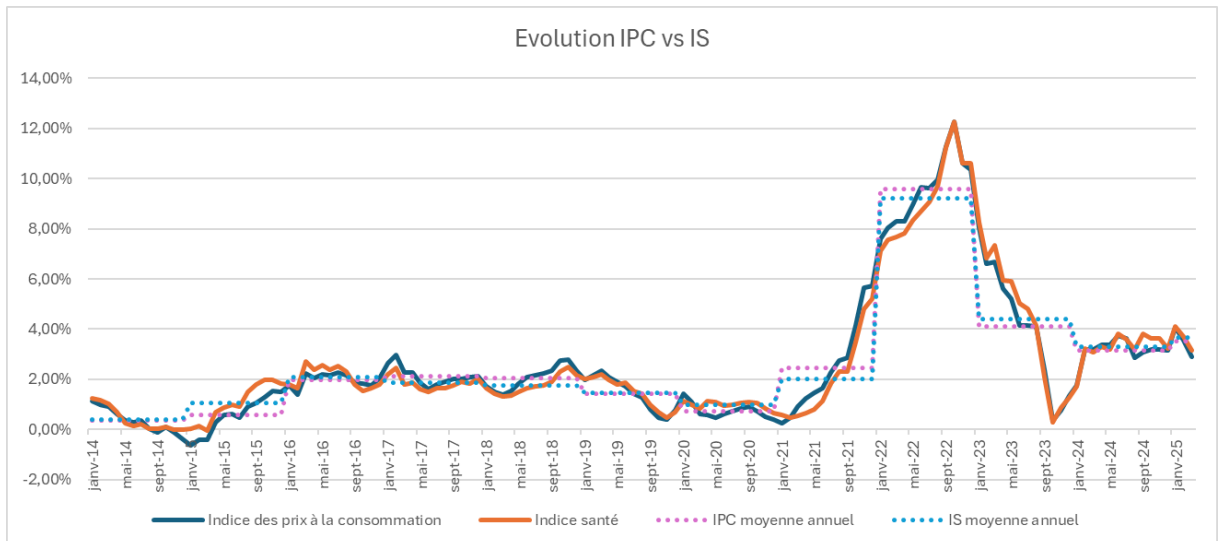
Daartoe stelt de exploitant eerst zijn businessplan voor twee jaar op in constante euro's van 2027 en in lopende euro's. Voor elke kostencategorie wordt door de regulator een index vastgesteld waarmee deze kosten kunnen worden geïndexeerd, namelijk:

- het gemiddelde IS: het jaarlijkse gemiddelde van de maandelijkse gezondheidsindexen (IS), om alleen de personeelskosten te indexeren,
- de gemiddelde CPI: het jaarlijkse gemiddelde van de maandelijkse consumentenprijsindexen (CPI), voor de andere kostencategorieën.

Het businessplan in constante euro's van 2027 wordt door de exploitant opgesteld, rekening houdend met de door BRUGEL vastgestelde prognoses voor de IS en de CPI, volgens de hieronder beschreven modaliteiten.

Het businessplan in lopende euro's zal door de exploitant worden opgesteld, rekening houdend met de door BRUGEL vastgestelde prognoses voor de IS en de CPI voor 2026-2028, volgens de hieronder beschreven modaliteiten.

De afgelopen tien jaar zien we zeer vergelijkbare ontwikkelingen tussen het jaargemiddelde van deze twee indexen. De verschillen tussen de jaargemiddelden variëren tussen -0,43 % en +0,49 %. Op het totale bedrag van de personeelskosten van HYDRIA zijn deze verschillen echter aanzienlijk, wat het gebruik van twee referentie-indexen in plaats van één rechtvaardigt.

Illustratie I – Evolutie van de consumptieprijsindex en de gezondheidsindex over 10 jaar (Bron: Statbel)

Het *vooraf* door de exploitant ingediende businessplan zal voor elke kostencategorie op transparante wijze een indexering van het jaarlijkse budget toepassen op basis van de door BRUGEL vastgestelde prognose van deze indexen, zoals hierboven beschreven. *Achteraf* zal het jaarlijkse budget voor de beheersbare kosten worden aangepast aan de hand van de werkelijk waargenomen indexwaarden. Het verschil tussen het *vooraf* vastgestelde budget voor beheersbare kosten, dat op basis van prognoses is geïndexeerd, en het *achteraf* vastgestelde budget voor beheersbare kosten, dat is gecorrigeerd voor de werkelijk waargenomen inflatie, vormt een (niet-beheersbaar) reguleringssaldo dat volledig wordt toegewezen aan het reguleringsfonds.

De door BRUGEL vastgestelde prognoses voor deze indexen zijn de laatste waarden die door het Federaal Planbureau zijn gepubliceerd. Indien een of meer prognoses voor een of meer toekomstige jaren ontbreken, wordt de prognose voor het voorgaande jaar gebruikt (bijvoorbeeld: indien bij de indiening van het tariefvoorstel alleen de prognoses voor 2027 beschikbaar zijn, worden de prognoses voor 2027 gebruikt voor het jaar 2028).

De werkelijk waargenomen referentiewaarden voor deze indexen zijn de door Statbel gepubliceerde waarden.

9.3 Efficiëntiefactor

Voor de reguleringsperiode 2022-2026 had BRUGEL in overleg met HYDRIA de efficiëntiefactor voor de CGAFE vastgesteld op 0,5%.

Voor de komende reguleringsperiode van twee jaar heeft BRUGEL twee opties om een efficiëntietraject voor de exploitant vast te stellen:

- het vaststellen van een efficiëntiedoelstelling door BRUGEL op basis van een studie waarin de productiviteitswinst van de operator wordt geïdentificeerd of op basis van een historische benadering,
- het voorstellen van een efficiëntiedoelstelling die door HYDRIA is vastgesteld en vervolgens door BRUGEL is gevalideerd, indien nodig na aanpassing, na analyse ervan.

Gezien het huidige gebrek aan regelgevend perspectief in combinatie met de overname van de STEP Nord in 2027, zou het verstandig kunnen zijn om de exploitant zelf de efficiëntiewinst in euro's voor te laten stellen die hij haalbaar acht tijdens de komende regelgevingsperiode. Daartoe zou HYDRIA in haar tariefvoorstel een efficiëntietraject in constante euro's 2027 voor de periode 2027-2028 kunnen voorstellen, dat in mindering moet worden gebracht op het traject van beheersbare kosten dat in het businessplan in constante euro's 2027 is voorgesteld.

Gezien het historische gewicht van de personeelskosten in de totale beheersbare kosten, zou voor deze overgangperiode echter een jaarlijkse efficiëntiefactor van minimaal 0,25% moeten worden toegepast.

10 Stimulans voor kostenbeheersing

10.1 Stimulerende kostenregulering

Deze tariefmethodologie sluit aan bij de doelstellingen van de vorige, namelijk de exploitant stimuleren om zijn kosten te beheersen en zijn prestaties te verbeteren zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit van de diensten die hij levert. Deze stimulans wordt in de huidige methodologie versterkt door een gunstige context:

- 1) HYDRIA heeft nu voldoende ervaring met het beheer van de STEP SUD;
- 2) HYDRIA heeft zich positief ontwikkeld op het gebied van regelgeving;
- 3) HYDRIA heeft tijdens de voorbereidende werkzaamheden voor deze methodologie haar vertrouwen uitgesproken in haar vermogen om te anticiperen op en controle te houden over haar toekomstige beheersbare kosten, ook voor de STEP Nord;
- 4) De huidige methodologie heeft betrekking op een overgangperiode van twee jaar, waardoor het risico van een eventuele afwijking tussen de gerealiseerde en de begrote kosten in de tijd wordt beperkt.

Bijgevolg evolueert het stimulerende tunnelmechanisme van de methodologie 2022-2026 naar een vereenvoudigd en meer stimulerend systeem, waarbij het volledige beheersbare saldo (namelijk het verschil tussen de gerealiseerde beheersbare kosten en het ex post geactualiseerde plafond van de beheersbare kosten) wordt verdeeld tussen HYDRIA en de gebruiker. De verdelingsverhouding is vastgesteld op 50/50, waardoor de voordelen (en risico's) eerlijk worden verdeeld tussen de exploitant en de gebruiker.

Het beheersbare saldo (positief of negatief) wordt dus

- voor de helft toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van HYDRIA, en
- voor de helft gestort in het reguleringsfonds.

10.2 Illustratief voorbeeld

Een illustratie van de stimulerende regulering wordt gegeven in het onderstaande voorbeeld¹⁶, waarbij eenvoudige aannames worden gedaan in termen van indexeringsparameters¹⁷ en kostentraject.

	2027	2028
Gezondheidsindex (verwacht)	100	103
Gezondheidsindex (werkelijk)	99	105

¹⁶ De blauwe cellen zijn willekeurig vastgestelde waarden, de andere cellen worden berekend op basis van de formules die in de methodologie zijn voorzien.

¹⁷ Hier wordt verondersteld dat de loonsom wordt geïndexeerd aan de hand van de gezondheidsindex, terwijl de andere kosten worden geïndexeerd aan de hand van de consumptieprijsindex (CPI).

CPI (verwacht)	100	102
CPI (werkelijk)	98	104
% efficiëntie	0,50	0,50

	2027	2028
Begrote CG in constante euro's 2027 (Ct)	10.100.000	10.630.000
$C_t^{hors\ innovation}$ - loonkosten	6.000.000	6.300.000
$C_t^{hors\ innovation}$ - overige (exclusief innovatie)	4.000.000	4.200.000
$C_t^{hors\ innovation}$	100.000	130.000
Begrote CG in lopende euro's (CGt)	10.100.000	10.905.600
$CG_t^{hors\ innovation, ex\ ante}$ - loonkosten	6.000.000	6.489.000
$CG_t^{hors\ innovation, ex\ ante}$ - overige	4.000.000	4.284.000
$CG_{2027}^{innovation, ex\ ante}$	100.000	132.600
Begrote CG in lopende euro's met efficiëntie (ex-anteplafond)	10.050.000	10.851.735
$CGE_t^{hors\ innovation, ex\ ante}$ - loonkosten	5.970.000	6.456.555
$CGE_t^{hors\ innovation, ex\ ante}$ - overige	3.980.000	4.262.580
$CG_{2027}^{innovation, ex\ ante}$	100.000	132.600
CG lopende euro's met efficiëntie (ex-postplafond)	9.908.700	11.063.285
$CGE_t^{hors\ innovation, ex\ post}$ - loonmassa	5.910.300	6.581.925
$CGE_t^{hors\ innovation, ex\ post}$ - overige	3.900.400	4.346.160
$CG_t^{innovation, ex\ post}$	98.000	135.200
Gerealiseerde CG (CGt_réel)	9.950.000	11.320.000
$CG_t^{réel}$ - loonsom	5.700.000	6.900.000
$CG_t^{réel}$ - overige (exclusief innovatie)	4.100.000	4.300.000

$CG_t^{réel}$ - innovatie	150.000	120.000
beheersbaar saldo (SCGt)	41.300	256.715
<i>toegewezen saldo aan het boekhoudkundig resultaat van HYDRIA</i>	20.650	128.358
<i>saldo gestort in het reguleringsfonds</i>	20.650	128.358
indexatiesaldo van de algemene voorwaarden (SICGt)	- 141.300	211.550

Al deze principes zullen worden opgenomen in de modellen voor ex-ante- en ex-postrapporten.

10.3 Stimulerende regulering van niet-financiële prestaties

Er zal geen stimulerende regulering worden ingevoerd voor deze reguleringsperiode van twee jaar. BRUGEL blijft echter vastbesloten om de rapportage van indicatoren te blijven verbeteren, die voortaan bij elk ex-postcontroleverslag zullen worden gevoegd. De lijst van deze indicatoren is opgenomen in de bijlage bij de methodologie.

II Bepaling en beheer van de reguleringsaldi

Punt 18 van artikel 39/2 van de ordonnantie bepaalt: "Het positieve of negatieve saldo tussen de gerapporteerde kosten (met inbegrip van de in punt 12 bedoelde vergoeding) en de jaarlijks tijdens een tariefperiode door de waterbeheerders geregistreerde inkomsten wordt door hen elk jaar op transparante en niet-discriminerende wijze berekend. Dit jaarlijkse saldo wordt gecontroleerd en gevalideerd door Brugel, die bepaalt op welke wijze het wordt afgetrokken van of opgeteld bij de aan de gebruikers aangerekende kosten, of wordt toegerekend aan het boekhoudkundig resultaat van de waterbeheerder."

Vanuit tariefhoogpunt onderscheiden beheersbare en niet-beheersbare kosten zich door de manier waarop de verschillen tussen de begroting (ex ante) en de werkelijkheid (ex post) worden behandeld.

II.1.1 Beheersbarealdi

Saldi die voortvloeien uit de stimulerende regulering, namelijk het verschil tussen de gerealiseerde beheersbare kosten en de begrote beheersbare kosten, geactualiseerd op basis van de verschillende ex-postplafondregels.

Voor beheersbare kosten die niet waren begroot bij het tariefvoorstel en die voortvloeien uit een opdracht of verplichting die is vastgelegd in een wettelijk of reglementair kader en waarvoor de tariefimpact geen aanvraag door de operator vereist om een aangepast tariefvoorstel in te dienen, kunnen deze kosten worden geherclassificeerd als niet-beheersbare kosten op basis van een expliciete motivering van de operator, die door BRUGEL wordt gevalideerd bij de controle van de reguleringsaldi.

In de nieuwe methodologie blijft dit principe ongewijzigd, maar zal het bedrag van het saldo afhangen van het mechanisme dat wordt beschreven in het hoofdstuk over de stimulerende kostenregulering (zie punt 10.1).

II.1.2 De niet-beheersbarealdi

Niet-beheersbarealdi zijn alle verschillen tussen de gerealiseerde en de begrote kosten, met uitzondering van de beheersbarealdi, namelijk:

- a. de verschillen tussen gerealiseerde niet-beheersbare kosten en begrote niet-beheersbare kosten
- b. het verschil tussen de begrote beheersbare kosten en de geactualiseerde (voor inflatie gecorrigeerde) begrote beheersbare kosten
- c. het verschil tussen de verwachte inkomsten en de gerealiseerde inkomsten

Voor niet-beheersbare kosten worden de verschillen tussen begrote kosten en gerealiseerde kosten positief of negatief toegerekend aan de reguleringsaldi (d.w.z. dealdi die in het reguleringsfonds worden gestort). Voor beheersbare kosten kunnen de verschillen tussen de begrote (geactualiseerde) kosten en de gerealiseerde kosten, in overeenstemming met de ingevoerde stimulerende regulering, gedeeltelijk worden toegewezen aan de reguleringsaldi en gedeeltelijk aan de exploitant.

Het reguleringsfonds wordt onderverdeeld in twee categorieën:

- Rubriek "gereserveerd voor investeringen", waaraan het saldo van de rubriek "MFC" dat niet is vereffend voor de reguleringsperiode 2022-2026, alsook de niet-beheersbarealdi van de afschrijvingen worden toegewezen.

- Rubriek "toe te wijzen saldo", waaraan alle niet-beheersbare saldi worden toegewezen, met uitzondering van het resterende "MFC" en de afschrijvingen.

Deze verdeling van het reguleringsfonds heeft tot doel de financiering van investeringen te volgen binnen het kader van de opdrachten die door de OCE aan HYDRIA zijn toegekend in de loop van de opeenvolgende tariefperiodes ( ) en in het bijzonder in de context van de overname van HYDRIA door Bruxelles-Propreté. BRUGEL tolereert geen kruissubsidiëring.

Bij het tariefvoorstel voor 2027-2028 zal HYDRIA een voorstel indienen om het geheel of een deel van de bedragen van het tariefreguleringsfonds te gebruiken voor een verlaging of afvlakking van de tarieven in het algemeen en/of de dekking van specifieke niet-beheersbare kosten.

Er zal geen vereffening van de saldi 2027 of 2028 plaatsvinden tijdens de reguleringsperiode 2027-2028, omdat dit de facto operationeel onmogelijk is (de saldi 2027 kunnen pas in 2028 door BRUGEL worden goedgekeurd). Tariefstructuur

Op het niveau van HYDRIA handhaaft Brugel de tariefstructuur die van toepassing is voor de periode 2022-2026. De tariefstructuur voor de eindgebruiker wordt via het tariefcascademodel meegenomen in de tariefmethodologie van VIVAQUA.

I2 Rapportagemodellen

Voor de methodologie 2022-2026 had BRUGEL in overleg met de exploitant twee rapportagemodellen gedefinieerd: een ex ante-model met betrekking tot het tariefvoorstel en een ex post-model met betrekking tot het jaarverslag van de exploitant. Deze rapportagemodellen zijn elk jaar van deze eerste reguleringsperiode geëvolueerd om te voldoen aan de voorschriften van de methodologie, de behoeften van BRUGEL bij de uitoefening van zijn controleopdracht en de boekhoudkundige realiteit van de exploitant.

Gezien de wijzigingen in de methodologie 2027-2028 is het aangewezen om deze rapportagemodellen aan te passen aan de bepalingen van deze nieuwe methodologie. Het lijkt echter niet opportuun om nieuwe rapporten te ontwikkelen, maar eerder om de bestaande rapporten aan te passen om de impact van de wijzigingen te beperken. BRUGEL zal het ex-ante-rapportmodel in overleg met de exploitant aanpassen, voorafgaand aan de indiening van het tariefvoorstel. Het ex-post-model voor het eerste jaar van deze tweede reguleringsperiode kan later worden opgesteld.

Bovendien bieden de recent aangekondigde ontwikkelingen inzake de herstructurering van de watersector, en met name de fusie van Hydria met Bruxelles-Propreté of haar dochterondernemingen, voldoende flexibiliteit om deze rapportagemodellen verder te ontwikkelen.

I3 Procedures

De methodologie bevat een hoofdstuk waarin met name de procedures voor de indiening, goedkeuring, rapportage, controle, herziening en publicatie van de tarieven van Hydria worden omschreven.

Er is een specifiek hoofdstuk toegevoegd over de procedure voor de invoering van een tarief voor het gebruik van water uit het tweede circuit (hergebruik).

Deze verschillende procedures zijn geïnspireerd op de vorige methodologie, waarbij bepaalde termijnen zijn aangepast om rekening te houden met een grotere flexibiliteit voor zowel Brugel als de operator in de verschillende uitwisselingen.

I4 Beoordeling van de redelijkheid van het totale inkomen

BRUGEL heeft zich laten inspireren door de bijlage bij de methodologie 2022-2026 betreffende de "afwijzingscriteria" en heeft deze aangepast om haar meer gestructureerd en nauwkeuriger te maken. Voor een betere leesbaarheid is deze bijlage in de tekst van de methodologie opgenomen.

* *

*